Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 103 (1881) | 26 май, жума, 1961 йил | Баҳоси 2 тийин

Ўзбекистон КП Тошкент область комитети VIII пленумининг ҚАРОРИ

Тошкент область колхоз ва совхозларида Юқори Чирчиқ районидаги „Политотдел" колхозининг маккажўхори етиштириш соҳасидаги илғор тажрибаларини жорий қилиш тўғрисида

Тошкент область партия комитети пленуми область қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи Д. М. Молчанов ва Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхозининг раиси М. Г. Хван ўртоқларнинг Тошкент области колхоз ва совхозларида «Политотдел» колхозининг маккажўхори етиштириш соҳасидаги илғор тажрибаларини жорий қилиш тўғрисидаги докладларини эшитиб, «Политотдел» колхози правлениеси ва партия ташкилотининг маккажўхоридан мўл ҳосил етиштириш юзасидан амалга оширган ижобий ишларини маъқуллайди.

Область партия комитети пленуми зўр қониқиш билан қайд қиладики, КПСС Марказий Комитети ва шахсан ўртоқ Н. С. Хрущев Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхозининг маккажўхори етиштириш соҳасидаги ишларига юқори баҳо бердилар.

1960 йилда бу колхоз 100 гектар суғориладиган ерларнинг ҳар гектаридан рекорд ҳосил — 1850 центнердан думбул сўтаси билан маккажўхори силоси ва 83 гектар ернинг ҳар гектаридан 63 центнердан дон олди.

Мўл ҳосил ўтган йили колхозга 18 минг 500 тонна маккажўхори силоси бостириш ва бунинг натижасида 10 минг 525 центнер сут, 3101 центнер гўшт етиштириш имкониятини берди. Ҳар бир соғин сигирдан олинган сут 3950 литрданга тўғри келди. Колхоз бўйича қишлоқ хўжалигига яроқли ерларнинг ҳар юз гектари ҳисобига 1960 йилда тирик вазнда 56.6 центнердан гўшт ва 188.6 центнердан сут етиштирилди, бу колхозга партия ва ҳукуматимиз томонидан ҳайлаладиган ҳар юз гектар ер ҳисобига сўйилган вазнда 75 центнердан ва бошқа қишлоқ хўжалигига яроқли ерларнинг ҳар юз гектари ҳисобига 16 центнердан гўшт етиштириш юзасидан қўйилган вазифани 1963 йилдаёқ бажариш имкониятини яратди.

«Политотдел» колхозида маккажўхоридан бундай мўл ҳосил етиштиришга меҳнатга коммунистчасига муносабатда бўлинганлиги, колхозчиларнинг юксак онглилиги, меҳнатнинг тўғри ташкил этилганлиги, агротехника қоидаларига қатъий риоя қилинганлиги ва маккажўхорини парвариш қилишда комплекс механизация жорий қилинганлиги туфайли эришилди.

Райондаги «Правда», Свердлов номли колхозлар ва Янгийўл районидаги «XIX партсъезд» ва Сталин номли, «Коммунизм» Янгиер районидаги Карл Маркс номли, Қуйи Чирчиқ районидаги Димитров номли ва бошқа бир қатор хўжаликлар ҳам ўтган йили маккажўхори етиштириш соҳасида яхши кўрсаткичларга эришдилар.

Маккажўхори етиштиришда донг чиқариб, номлари областимиздан ташқарида ҳам маълум бўлган ажойиб илғор новатор кадрлар бор. Булар орасида «Политотдел» колхозининг маккажўхорикор бригадири Ли Любовнинг издошлари — Юқори Чирчиқ районидаги Свердлов номли колхоздан Александр Ни, Янгиер районидаги Карл Маркс номли колхоздан Рустам Худойбердиев, Янгийўл районидаги Свердлов номли колхоздан Аҳад Усмонов ва «XIX партсъезд» колхозидан Холмирза Хорунов ва бошқа жуда кўп ўртоқлар бор. Бу илғорлар бизнинг машъалларимиздир.

Лекин КПСС Марказий Комитетининг 1953 йил сентябрь Пленумидан кейин КПСС Марказий Комитети ва шахсан ўртоқ Н. С. Хрущев партия, совет ташкилотлари, қишлоқ хўжалик мутахассислари ва барча қишлоқ меҳнаткашларининг диққат-эътиборини қайта-қайта маккажўхори етиштиришни яхши йўлга қўйишга қаратишларига қарамай, бир қатор партия, совет, комсомол ташкилотлари, областнинг кўпгина колхоз ва совхоз раҳбарлари бу қимматбаҳо экинни етиштиришга яхши муносабатда бўлмаётирлар. «Политотдел» колхозининг маккажўхори етиштиришдаги илғор тажрибаси ишлаб чиқаришга жуда секинлик билан жорий қилинмоқда.

Шу туфайли областимизда 20 майгача маккажўхори экиш плани 91.2 процент бажарилди. Бекобод, Бўка, Гулистон, Ўрта Чирчиқ районларининг колхоз ва совхозлари маккажўхори экишда орқада қолмоқдалар.

Областда маккажўхорини квадрат-уялаб экиш плани атиги 69 процент, шу жумладан колхозларда 51.2 процент бажарилди. Ваҳоланки ҳозирги пайтда «Политотдел» колхози жўхоризорларида маккажўхорининг иккинчи цикл парвариши давом этмоқда ва ўсимликнинг бўйи ярим метрдан ошиб кетди.

Кўпгина колхозларда маккажўхори парвариши ҳаддан ташқари ёмон йўлга қўйилган. 20 майга қадар 15.2 процент майдондаги ўсимлик ягана қилиниб, атиги 56.6 процент ердаги маккажўхори культивациядан чиқарилди, шу жумладан фақат 22 процент майдондаги маккажўхори икки томонлама ишланди.

Бўка, Янгиер, Ўрта Чирчиқ, Гулистон, Бўстонлиқ ва бошқа районларнинг бир қатор хўжаликлари ҳалигача маккажўхорини озиқлантириш ва суғориш ишларини кучайтириб юбормаганлар ҳамда бегона ўтга қарши кураш ташкил этилмаган.

Пленум юқорида кўрсатилган районлар раҳбарларининг маккажўхори етиштиришга масъулиятсизлик билан, нопартиявий муносабатда бўлганликларини қоралайди ва улардан бу экинга бўлган муносабатларини тубдан ўзгартиришни ва энг яқин муддат ичида жойларда аҳволни яхшилашни талаб этади.

Шунингдек пленум партия, совет, касаба союз ва комсомол органлари, колхоз ва совхозларнинг раҳбарларидан жамоат чорвачилигини ривожлантиришнинг энг муҳим воситаси маккажўхори экинининг аҳамиятига етарли баҳо бермаслик ҳолларига кескин барҳам бериш, «Политотдел» колхози ва бошқа илғор хўжаликларнинг новаторлари тажрибасини кенг қўлланиш ва ундан яхши фойдаланишни, барча ишчи кучлари ва моддий резервларни КПСС Марказий Комитети январь Пленумининг чорвачиликни ривожлантиришнинг асоси бўлган дон ва маккажўхори силос массасини кўпайтириш тўғрисидаги қарорларини бажаришга сафарбар этишни талаб этади.

Партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотлари зиммасига маккажўхорикор бригада ва звенолараро социалистик мусобақани кенг йўлга қўйиш ва 1961 йилда область бўйича ҳар гектар ердан ўртача 500 центнердан кўкпоя ва 50 центнердан маккажўхори дони етиштирилишини таъминлаш вазифаси юклатилади.

Ана шу мақсадда пленум районлар, колхозлар ва совхозларга қуйидаги тадбирларни амалга оширишни тавсия этади:

а) жўхорикор бригадалар коммунистлар, комсомоллар ва механизаторлар билан мустаҳкамлансин ва бригадаларнинг бошлиқлари ва аъзолари маккажўхори етиштиришнинг илғор усуллари билан узлуксиз таништириб борилсинлар. Ҳар бир бригадада, ҳар бир звенода ўзининг жўхорикор усталари бўлишига эришиш керак;

б) 1 июнга қадар маккажўхори экилган барча майдонларда биринчи цикл парвариш ва биринчи озиқлантириш тугаллансин ҳамда июнь ойида ўсимлик иккинчи марта озиқлантирилсин; вегетация даврида ўсимлик кам деганда 3—4 марта узунасига ва икки марта кўндалангига культивация қилинсин ва кам деганда 4—5 марта суғорилсин.

в) яганалаш ва сийрак жойларга қўшимча экишга алоҳида эътибор берилсин. Шунга эришиш керакки, ҳар бир уяда иккитадан кўчат қолдирилиб, ўсимлик қалинлиги нормал бўлсин; маккажўхоризорнинг ҳаддан ташқари қалин бўлиб кетишига йўл қўйилмасин;

г) маккажўхорининг дони тўла пишиб етилганида, думбул сўталигида эса силос учун ўришга ўз вақтида киришиш таъминлансин, бунда олинаётган маккажўхори ҳосилининг сифати пасайиб кетишига ва ўрим-йиғим даврида ҳосилнинг нобуд бўлишига йўл қўйилмасин;

д) маҳсулот таннархини мумкин қадар арзонлаштиришга эришиш мақсадида экинлар парвариши ва маккажўхори ўрим-йиғими даврида ишларни узлуксиз механизациялаштириб боришга эътибор берилсин;

е) маккажўхори етиштириш билан машғул бўлган колхозчиларни, совхоз ишчиларини моддий жиҳатдан рағбатлантириш принципига қатъий риоя қилинсин, илғор бригадалар, звено бошлиқлари ва механизаторларга пландан ташқари етиштирган ҳосиллари учун қўшимча ҳақ тўлансин.

«Политотдел» колхози ва бошқа илғор хўжаликларнинг маккажўхори етиштиришдаги тажрибасини кенг пропаганда ва жорий қилиш мақсадида:

а) область партия комитетининг қишлоқ хўжалик бўлими, пропаганда ва агитация ва партия органлари бўлимларига шу йилнинг 1 июлига қадар «Политотдел» колхозининг маккажўхори етиштириш соҳасидаги тажрибасига бағишланган брошюра тайёрлаш ва нашр этиш ҳамда уни областнинг барча колхоз ва совхозларига кенг тарқатиш;

б) область газеталари редакциялари зиммасига маккажўхори етиштиришнинг илғорлари ва новаторлари мақолаларини ҳамда бу экинни парвариш қилиш юзасидан область новаторлар кенгашининг тавсияларини узлуксиз ёритиб бориш;

в) район партия комитетлари, шаҳар партия комитетлари, колхоз ва совхозларнинг партия ташкилотларига лекция ва суҳбатлар уюштириш, маҳаллий матбуот, радио ва деворий газеталар орқали илғор жўхорикорларнинг мўл ҳосил етиштиришга қандай эришганликларини тушунтириб, уларнинг иш тажрибаларини кенг пропаганда қилиш вазифалари топширилди.

Шаҳар, район партия ва комсомол комитетлари, колхоз ва совхозларнинг бошланғич партия ва комсомол ташкилотларига «Политотдел» ва бошқа илғор хўжаликларга уларнинг маккажўхори етиштиришдаги тажрибаларини ўрганиш мақсадида маккажўхорикор бригада ва звеноларнинг тез-тез чиқиб туришини уюштириш тавсия этилди.

Ҳар бир районда, биринчи навбатда тажриба-намуна хўжаликларида ҳамда энг яхши жўхорикор бригадаларда илғор тажриба мактаби ташкил этиш ва бу мактабларда жўхорикорларнинг оммавий ўқувини ўтказиш зарур.

Шаҳар ва район партия комитетлари, колхоз ва совхозларнинг бошланғич партия ташкилотлари зиммасига бюро ва партия йиғилишларида маккажўхори етиштириш билан боғлиқ бўлган масалаларни узлуксиз муҳокама қилиб бориш вазифаси топширилди.

Пленум районлар, колхозлар ва совхозларнинг ўзаро текшириши ўтказилаётганида ғўза парваришининг аҳволини текшириш билан бир вақтда маккажўхори парваришини текширишга ҳам катта аҳамият бериш лозим деб ҳисоблайди.

* * *

Пленум қаттиқ ишонч билдирадики, маккажўхори ва бошқа емхашак экинларидан мўл ҳосил етиштириш ва гўшт, сут етиштиришни кўпайтириш учун мустаҳкам база яратишдек ҳаётий — энг муҳим ишни бажаришда ҳам партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотлари ва область колхоз ва совхозларининг барча меҳнаткашлари меҳнатда қаҳрамонлик намуналарини кўрсатадилар ҳамда КПСС Марказий Комитети январь Пленуми томонидан қўйилган вазифаларни шараф билан бажарадилар.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Планларнинг бажарилиши тўғрисидаги ҳисоботларнинг ошириб ёзилиши ва бошқа хилдаги бузиб кўрсатишлар учун жавобгарлик тўғрисида

СССР Олий Советининг Президиуми **қарор қилади:**

Белгилаб қўйилсинки, давлат ҳисоботларига ошириб ёзиш ва планларнинг бажарилиши тўғрисида атайин бузиб кўрсатилган бошқа ҳисобот маълумотларини тақдим этиш давлатга қарши қаратилган ва СССР халқ хўжалигига зарар етказадиган ҳаракат деб қаралиши лозим ва бунда айбдор бўлган шахслар уч йилгача муддат билан озодликдан маҳрум қилиниш билан жазоланадилар.

Иттифоқчи республикалар Олий Советлари Президиумларига иттифоқчи республикаларнинг жиноят кодексларига шу Фармонга мувофиқ, қўшимча киритиш топширилсин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. БРЕЖНЕВ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль. 1961 йил 24 май.

Сувдан тежаб-тергаб фойдаланайлик!

Жўхорикорларнинг яқинда бўлиб ўтган республика кенгаши қатнашчиларидан бир группаси Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхозининг донгдор жўхорикори Ли Любовь бригадасида бўлдилар. Суратда: (чапдан) Андижон область Ворошилов районидаги «Ойим» колхозининг агрономи С. Қодиров, Фарғона область Қува районидаги Ленин номли колхоз бригадири А. Турсунов, Фарғона область Киров районидаги «Москва» колхозининг бригадири Ю. Ўлмасов, Ли Любовь ва Андижон область Ворошилов районидаги «Қаҳрамон» колхозининг бригадири А. Асранов ўртоқлар.

В. Кожевников фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

ҒЎЗА ЧАНҚАБ ҚОЛМОҚДА

Яқинда мусобақадош Сирдарё райони пахтакорларининг ўзаро текшириш бригадаси аъзолари Гулистон районининг колхоз ва совхозларида бўлиб, ғўза парваришининг сифатини текширдилар. Улар илғор хўжаликлар ва бригадаларнинг мўл ҳосил етиштириш йўлида олиб бораётган ишларидан ғоят хурсанд бўлдилар.

«Красная заря» колхозининг пахтакорлари етти йилликнинг учинчи йилида 1800 гектар ерда пахта етиштираётирлар. Колхозда 1500 гектар ерга аниқ миқдорда уруғ ташлайдиган сеялкалар ёрдами билан чигит экилди. Натижада бу майдонларда ягана ўтказишнинг ҳожати қолмади.

Райондаги «Октябрь», «Красний Восток» колхозларининг пахтакорлари ҳам дала ишларини намунали ташкил этиб, дастлабки ютуқларни қўлга киргизмоқдалар.

Ўзаро текшириш бригадаси аъзолари кўпчилик хўжаликларда йўл қўйилаётган камчиликларни кўриб, ҳақли эътирозлар билдиришди.

Мана, «Коммунизм» колхозининг ўртоқ Мамазокир Абдуллаев бошлиқ бригадаси далалари. Бу бригаданинг 106 гектар пахта майдони бор. Шунинг 80 гектарига чигит 60x50 схемаси билан экилган. Бироқ, ишнинг сифатига жиддий эътибор берилмаганлиги сабабли бу картанинг 15 гектарида квадратлар ҳосил бўлмаган.

Бригаданинг 60 гектар ердаги ғўзасини ўт босган. Бироқ, ўтга қарши кураш олиб борилмаётир. Бригадада ғўзани суғориш ишларига ҳам масъулиятсизлик билан қаралмоқда, ҳанузгача бирон гектар ер суғорилмаган. Ернинг нами қочган. Оқибатда ғўзаларнинг ривожланиши жуда суст. Бригада ерларида икки трактор ишлаши керак эди. Уларнинг биттаси бузилиб ётипти.

Колхознинг Т. Қодиров, Ш. Шарабиддинов, А. Қобилов ўртоқлар бошлиқ бригадаларида ҳам ғўза қатор ораларига ишлов бериш аянчли аҳволда.

Бундай камчиликлар районнинг бошқа хўжаликларида ҳам мавжуд. Масалан, «Ленинизм» колхозининг Т. Қодиров бошлиқ бригадасида 140 гектар ернинг озгина қисмигина яганадан чиқарилган, холос. Бу ерда кунига 5—5,5 гектар ердаги ғўза ягана қилинаётир. Х. Ҳатамов бошлиқ бригададаги 12 гектарлик картанинг 30 процент ғўзаси сувсизликдан чанқаб ётипти.

Райондаги «Мирзачўл» совхозида ишлаётган тракторларда ротацион ишчи органлари етишмайди. Натижада культивациянинг сифати паст бўляпти. Культивациянинг чуқурлиги 2—3 сантиметрдан ошмаётир. Совхозда 70 та чопиқ трактори бор. Булар ўз вақтида сифатли ремонт қилинмаганлиги туфайли ҳозир далаларда атиги 58 та трактор культивация қилаётир. Бундай камчиликлар райондаги Фрунзе номли, Крупская номли, Мичурин номли колхозларда ҳам аниқланди. Бу хўжаликларда сувдан ёмон фойдаланилаётир. Суғориш ишлари икки сменада ташкил қилинмаган, бир қатор хўжаликларда ишчи кучларидан тўла фойдаланилмаётир. Хўжаликларнинг раҳбарлари ўз оила аъзоларини дала ишларига сафарбар этмаётирлар. Масалан, «Коммуна» колхозининг участка бошлиқларидан М. Норматов, А. Жўраев, бригада бошлиқларидан Р. Тешабоев, колхоз раисининг ўринбосари Н. Нажмиддинов ва бошқа ўртоқларнинг оила аъзолари ҳанузгача бирон марта ҳам далага чиқиб ишлашмаган.

Гулистонлик пахтакорлар ўз мусобақадошлари билдирган ҳақли эътирозлардан тезликда тегишли хулоса чиқариб олишлари ва бу йилги мўл ҳосил учун курашни авж олдириб юборишлари лозим.

М. ҒОЗИЕВ,
Ш. ШОРАҲМЕДОВ,

АБДИРАШИД АЛИ ШЕРМАРК МОСКВАГА КЕЛДИ

МОСКВА, 24 май. (ТАСС). СССР Министрлар Совети Раисининг таклифига биноан, Сомали Республикаси бош министри Абдирашид Али Шермарк расмий визит билан бугун Москвага келди.

Внуково аэродромида ҳурматли меҳмонни СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрущев, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари А. И. Микоян, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари М. В. Хруничев ва бошқа расмий кишилар, шунингдек Москва меҳнаткашларининг вакиллари кутиб олдилар.

Н. С. Хрущев Сомали Республикасининг бош министрини самимий табриклади. Абдирашид Али Шермарк жавоб нутқи сўзлади.

ВЦСПСнинг еттинчи пленуми

МОСКВА, 24 май. (ТАСС). Бугун Союзлар уйининг Колонна залида ВЦСПСнинг еттинчи пленуми ўз ишини бошлади. Пленумни КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзолигига кандидат, ВЦСПС раиси В. В. Гришин очди.

Пленумда касаба союзлари советлари ва марказий комитетларининг раислари ва секретарлари, касаба союзлари фабрика-завод, маҳаллий ва ишчи комитетларининг раислари, ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторлари, партия ва комсомол органларининг ходимлари, министрликлар ва бошқармаларнинг, жамоат конструкторлик бюроларининг, новаторлар кенгашларининг раҳбарлари, доимий ишлаб чиқариш кенгашларининг раислари, хўжалик ва план органларининг раҳбарлари қатнашмоқдалар.

Пленумнинг кун тартибида икки масала: биринчиси — касаба союз ташкилотларининг саноатда, қурилишда, транспортда ва қишлоқ хўжалигида КПСС XXII съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани авж олдириш соҳасидаги ишлари тўғрисидаги, иккинчиси — совет касаба союзларининг халқаро алоқаларини янада ривожлантириш тўғрисида ва касаба союзларининг бешинчи жаҳон конгрессига тайёргарлик ҳақидаги масалалар бор.

Биринчи масала юзасидан бугун Москва шаҳар касаба союзлари советининг раиси В. И. Крестьянинов, Украина касаба союзлари республика советининг раиси В. К. Клименко, Ленинград область касаба союзлари советининг раиси А. А. Слепухин доклад қилдилар.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР САНОАТИ БЕШ ОЙЛИК ПЛАННИ БАЖАРДИ

Тошкент области ва Тошкент шаҳар саноат корхоналарининг коллективлари КПССнинг навбатдаги XXII съездини муносиб совғалар билан кутиб олиш юзасидан бошланган умумхалқ ҳаракатига қўшилиб, меҳнатда катта ғалабани қўлга киритдилар. Шу йилнинг беш ойлик ялпи маҳсулот ва маҳсулотларнинг бирқанча муҳим турларини ишлаб чиқариш топшириғи муддатидан илгари — 25 майда тўла бажарилди.

Қолган кунлар ичида пландан ташқари жуда кўп миқдорда пўлат, прокат, электр қуввати, кўмир ва бошқа саноат маҳсулотлари тайёрланади.

Тошкент область партия комитетининг пленуми ўз ишини тамомлади. Пленум ишида партия, совет раҳбар ходимлари, саноат ва қурилишимизнинг донгдор кишилари, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари, қишлоқ хўжалиги новаторлари, уста пахтакорлар, маккажўхорикорлар, чорвадорлар, механизаторлар ва бошқа соҳаларнинг мутахассислари қатнашдилар.

Пленумда КПСС Марказий Комитети январь Пленуми қарорлари қандай бажарилаётганлиги ва область колхоз ва совхозлари томонидан 1961 йилда қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотиш юзасидан олинган социалистик мажбуриятларни бажариш тадбирлари тўғрисидаги, шунингдек, Тошкент область колхоз ва совхозларида Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхозининг маккажўхори етиштириш соҳасидаги илғор тажрибасини жорий қилиш тўғрисидаги масалалар муҳокама қилинди.

Ҳар иккала масала юзасидан қилинган докладларда, пленумда сўзга чиққан ўртоқларнинг нутқларида областимизда қишлоқ хўжалигининг ҳозирги вақтдаги аҳволи атрофлича таҳлил қилинди, йўл қўйилаётган камчиликлар, хатолар принципиал, большевикчасига танқид ва ўз-ўзини танқид асосида очиб ташланди, олдимизда турган конкрет, муҳим вазифалар белгиланди.

Областимиз меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети январь Пленуми қарорларини амалга ошира бориб, хўжалик ва маданий қурилиш соҳасида катта муваффақиятларни қўлга киритдилар. Азамат колхозчиларимиз, совхоз ишчилари, механизаторларимизнинг фидокорона меҳнати туфайли асосий майдонларга чигит ўз вақтида экиб ва бир текис ундириб олинди. Бу йил квадрат-уялаб ўтган йилгига қараганда деярли 30 минг гектар кўп ерга чигит экилди.

Лекин ҳали олдимизда катта вазифалар турибди. Областимизда шу йилнинг ўзида **ҲАР ГЕКТАРИДАН ОЛИНАДИГАН ҲОСИЛНИ ЎРТАЧА**

Бутун куч—мажбуриятни бажариш учун курашга!

6 ЦЕНТНЕРГА КЎПАЙТИРИШИМИЗ ВА УНИНГ ЯЛПИ ҲОСИЛИНИ 126 МИНГ ТОННАГА КЎПАЙТИРИШИМИЗ КЕРАК. Давлатга бу йил **500 минг тонна пахта, 200 минг тонна каноп пояси, 220 минг тонна сабзавот, 150 минг тонна картошка, 160 минг тонна қовун-тарвуз, 66 минг тонна мева ва узум, 58 минг тонна сут, 21 минг тонна гўшт, 1490 тонна жун, 16 миллион дона тухум, 1240 тонна пилла етказиб бериш юзасидан социалистик мажбурият олганмиз.** Олинган ана шу юксак социалистик мажбуриятимизни бажаришимиз учун бутун куч, моддий-техника имкониятларини сафарбар этишимиз керак.

Агар биз ғўза парваришини озгина ҳам сусайтирмасак, ҳар бир туп ўсимликни кўз қорачўғидек сақлаб, меҳр билан парвариш қилсак, вақтида ягана қилсак, қондириб суғорсак, культивация ўтказсак, зараркунандалардан сақласак, зиммамизга олган социалистик мажбуриятимизни бажарамиз, эл-юрт олдида юзимиз ёруғ бўлади. Бепарволик қилиб, масъулиятни сезмасдан, жон куйдирмасдан ишласак, яна ваъдабоз бўлиб қолаберамиз. Ўз бурчимизни бажара олмаймиз, юзимиз шувит бўлади.

Шунинг учун ҳозирдан бошлаб отни тезроқ қамчилашимиз, чизиқни тўғри олиб, жон куйдириб пишиқ-пухта ишлашимиз лозим. Пленум кўрсатганидек, баъзибир районларда чигитни бир текис ундириб олиш ва кўчатларнинг нормал қалинликда бўлишини таъминлаш учун зарур тадбирлар ўз вақтида кўрилмаётир. Бекобод, Янгиер, Бўка, Оққўрғон, Гулистон, Чиноз ва Сирдарё районларида ғўза парвариши соҳасида ана шундай катта камчиликлар содир бўлмоқда. Бу районларда ғўзани суғориш, озиқлантириш, зараркунандаларга қарши кураш олиб бориш қониқарсиз бормоқда. Камчиликларни тезда бартараф қилиб, ғўза парваришини янада қизитиб юбориш — муҳим вазифадир.

Бу йилги об-ҳаво шароитида суғориш ҳал қилувчи аҳамиятга эгадир. Тупроқнинг намлиги, ғўзанинг ҳолатига қараб биринчи ва ундан кейинги суғоришларни қатъий табақалаштириб ўтказиш муддатларини белгилаш лозим. Ҳамма жойда сувчиларнинг, айниқса тунги сувчиларнинг ролини ошириш лозим.

Барча майдонларда ғўза тупларининг нормал қалинликда бўлишини таъминлаш айниқса муҳимдир. Ҳар бир колхоз ва совхозда, бригадада яқин кунлар ичида биринчи суғоришни, ола чиққан ерларга қўшимча экишни тугаллаш, ҳар бир уяда белгиланган миқдорда кўчат бўлишини таъминлаш лозим. Ғўзани кеч муддатларда озиқлантиришни, чанқатиб суғоришни тарғиб қилувчиларга кескин зарба бериш керак.

Вазифа — биринчи озиқлантиришни 1 июнга қадар, ғўзани азот ўғитлари билан озиқлантиришни эса 1 июлга қадар тўла тугаллашдан иборат.

Бу йил областимизда 150 минг тонна пахта машина билан териб олинади. Бу — шарафли вазифа, муҳим сиёсий, давлат аҳамиятига эга бўлган ишдир. Шунинг учун партия ташкилотлари машина теримига ҳозирдан бошлаб пухта тайёргарлик кўришлари лозим. Машина терими учун ажратилган далалар ҳозирдан қатъий белгилаб қўйилиши, техника ремонтини кучайтириб юбориш, ҳар бир машинага 2—3 ҳайдовчи ҳисобидан кадрлар тайёрлашга алоҳида эътибор бермоқ керак.

Пленумда чорвачилик, маккажўхори, картошка ва сабзавот етиштириш, пиллачилик, боғдорчилик ҳамда қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқларини янада ривожлантириш юзасидан конкрет тадбирлар белгиланди.

Партиявий-ташкилий, партиявий-сиёсий ишларни янада кучайтириш, кадрларни қунт билан тарбиялаш, аҳоли ўртасида оммавий-сиёсий ишларни кенг йўлга қўйиш, партия пропагандасини ҳаёт билан, коммунистик қурилиш вазифалари билан маҳкам боғлаб олиб бориш — партия ташкилотларининг муҳим вазифасидир. Пленум бу соҳадаги йўл қўйилган камчиликларни очиб ташлади ҳамда партия ташкилотларининг бутун эътиборини идеология ишларини ҳозирги юксак вазифалар даражасига кўтаришга қаратди.

Областимизда хўжалик ва маданий қурилишга моҳирлик билан раҳбарлик қилаётган, сиёсий етук, жонкуяр раҳбар кадрлар армияси иш олиб боряпти. Улар КПСС Марказий Комитети январь Пленуми қарорларини амалга ошириш йўлида ижодий ғайрат ва ташаббус кўрсатиб ишламоқдалар. Лекин фактлар шуни кўрсатадики, баъзибир раҳбар ходимлар орасида сиёсий жиҳатдан етук бўлмаган, ўз ишларида халқ манфаатини эмас, ўз шахсий манфаатларини, шахсий обрўларини кўтариш учун ишлайдиган шуҳратпараст, ўткинчи шахслар, кўзбўямачилар ҳам борлиги аниқланди.

Кадрларни ўз ишига юксак талабчанлик руҳида, ўз-ўзини танқид, ташаббускорлик, жонкуярлик руҳида тарбиялаш — партия ташкилотларининг муҳим вазифасидир. Партия ва давлат манфаатлари ҳамма нарсадан юксакдир!

Шубҳа йўқки, партиямизнинг жанговар отрядларидан бири бўлган областимиз партия ташкилоти Ўзбекистон КП Марказий Комитети раҳбарлигида меҳнаткашларнинг ижодий ғайрат ва ташаббусини олинган социалистик мажбуриятларимизни бажаришга сафарбар этади.

КПСС XXII съездини меҳнатда янги ғалабалар билан кутиб олайлик! Бутун куч — олинган социалистик мажбуриятларни бажаришга!

П А Р Т И Я   Т У Р М У Ш И

Ўқув йилини муваффақиятли якунлайлик

Областимиздаги партия маорифи шохобчаларида 1960—1961 ўқув йили якунланаётир. Шу кунларда ҳамма жойда якунловчи машғулотлар, суҳбатлар, назарий конференциялар ўтказилмоқда.

Бу ўқув йилида область партия ташкилоти КПСС Марказий Комитетининг «Ҳозирги замон шароитида партия пропагандасининг вазифалари тўғрисида»ги ҳамда кейинги Пленумлари қарорларига амал қилиб партия маорифи шохобчаларида машғулотларнинг савиясини оширишга, пропагандани коммунистик қурилишнинг конкрет амалий вазифалари билан чамбарчас боғланишига эришди. Партия пропагандасининг форма ва методлари такомиллаштирилди, кўпгина коммунистлар билан бирга партиясиз ишчилар, колхозчилар, инженер-техник ходимлар ва зиёлилардан ҳам талай киши партия маорифи шохобчаларига жалб этилди. Тўгараклар, семинарлар ва назарий конференциялар сони сезиларли даражада кўпайди. 1959—1960 ўқув йилида партия маорифи шохобчаларида ҳаммаси бўлиб 85872 киши ўқиган бўлса, бу йил 5189 сиёсий мактаб, тўгарак, семинар ва сиёсий ўқувнинг бошқа шу сингари шохобчаларида 112 минг 788 киши ўз билимини оширди. Марксча-ленинча назарияни мустақил ўрганувчилар учун 853 доимий семинар ташкил этилди ва уларда қатнашувчилар сони 18299 кишига етди.

Сиёсий ўқишга кўпчиликнинг жалб этилганлиги, айниқса ишчилар, колхозчилар, агрономлар ва инженер-техник ходимларнинг талай қисми конкрет экономикани ўрганаётганлиги хўжалик вазифаларининг муваффақиятли бажарилишига самарали таъсир кўрсатаётир. Масалан, Бекобод шаҳар саноатчилари, қурувчилари ва транспортчилари КПСС XXII съезди шарафига бошланган мусобақага қўшилиб, ишлаб чиқаришда катта муваффақиятларни қўлга киритмоқдалар. Ўтган йили саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш ҳажмини 25 процент оширишга муваффақ бўлган бекободликлар бу йил ундан ҳам юқори кўрсаткичга эришиш учун астойдил курашмоқдалар. Йил бошидан бери улар ўз мажбуриятларини шараф билан бажариб келмоқдалар. Бунда партия пропагандасининг таъсирчанлигини ошириш, кенг меҳнаткашлар оммасининг иқтисодий билимларни эгаллашига эътибор кучайтирилганлиги катта роль ўйнаётир.

Ўтган йили цемент комбинатида ҳаммаси бўлиб 125 киши сиёсий ўқишга тортилган бўлса, бу йил уларнинг сони 699 кишига етди. Бу ерда комбинат директори ўртоқ Ополлоник саноат корхоналари экономикасини ўрганиш семинарига, партия комитетининг секретари ўртоқ Жабборов дунё сиёсий картасини ўрганиш семинарига ҳамда комбинат касаба союз комитетининг раиси ўртоқ Боршчевский, асосий цехлар ва бўлимларнинг бошлиқлари, смена бошлиқлари турли сиёсий тўгаракларга раҳбарлик қилмоқдалар.

Ўзбекистон металлургия заводида ҳам 400 дан ортиқ пўлат эритувчи, прокатчи, энергетик ва бошқа касб эгалари ўқув йили давомида машғулотларга уюшқоқлик билан қатнашдилар ва ўз билимларини оширдилар.

Оққўрғон районида бу ўқув йилида 45 тўгарак ва сиёсий мактаб ташкил этилди, улардан 3 тасида 64 киши саноат корхоналари конкрет экономикасини, 14 тасида 320 киши социалистик қишлоқ хўжалиги конкрет экономикасини ўрганди. Бундан ташқари транспорт экономикасини, қурилиш экономикасини ўрганиш тўгараклари ҳамда 17 та назарий семинар ташкил этилди. Буларда 500 га яқин киши қатнашди. Шунингдек район партия комитети ҳузурида ташкил этилган актив хотин-қизлар иқтисодий мактабида 24 киши ўқиди.

Янгийўл ва бошқа бир қатор районларда ҳам партия маорифи шохобчаларидаги машғулотлар муваффақиятли якунланаётир.

Сўнгги йилларда, айниқса ушбу ўқув йилида область партия ташкилотлари иқтисодий билимларни кенг пропаганда қилишга эътиборни кучайтирдилар. Шу мақсадда бу йил иқтисодий билимларни ўрганиш тўгараклари, назарий семинарлар, иқтисодий конференциялар, циклли лекциялар сони анча кўпайтирилди. Уларда машғулотлар савияси оширилди, тўгарак ва семинарларга юқори малакали экономистлар, инженерлар, агрономлар раҳбарлик қилдилар. Бу тўгарак, семинар ва конференцияларда тингловчиларга марксизм-ленинизмнинг иқтисодий назарияси, социалистик ишлаб чиқариш усулининг иқтисодий қонунлари, коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтиришнинг иқтисодий проблемалари атрофлича ўргатилди.

Область партия комитети ва кўпгина бошланғич партия ташкилотлари партия маорифи соҳасида машғулотларнинг ғоявий-назарий савиясини ошириш, пропагандист кадрлар билан ишлашни яхшилаш юзасидан бирмунча ишларни қилдилар. Пропагандистлар билан ишлаш, уларнинг малакасини ошира бориш партия пропагандасини яхшилашнинг муҳим шартидир. Бу соҳада Чирчиқ шаҳридаги қийин эрийдиган ва ўтга чидамли металлар комбинати партия ташкилотининг қилган ишлари айниқса ибратлидир. Бу ерда икки йилдан бери мунтазам ишлаб турган социалистик саноат корхоналари экономикасини ўрганиш семинарига корхона директори ўртоқ Ҳайдаров бошчилик қилаётир. Машғулотлар бир ойда икки марта мунтазам ва уюшқоқлик билан ўтиб турди. Машғулотларда назарий темага комбинат ҳаётидан олинган конкрет иқтисодий материаллар қўшиб ўрганилди. Бунинг натижасида семинар қатнашчилари ўз назарий билимларини ошириш билан бирга корхонанинг ишлаб чиқариш фаолиятига актив аралашдилар, ички резервларни қидириб топиш ва ишга солишга кўмаклашдилар.

Юқори Чирчиқ районидаги қишлоқ хўжалиги конкрет экономикасини ўрганиш тўгаракларининг кўпчилигида машғулотлар конкрет амалий вазифалар билан боғланган ҳолда ўтказилди. Масалан, «Политотдел» колхозида конкрет экономикани ўрганиш юзасидан ташкил этилган 8 тўгаракда 198 киши қатнашган бўлса, уларнинг аксарияти ҳозир ишлаб чиқариш илғорларидир. Колхоз агрономи ўртоқ Андрей Пак пропагандистлик қилаётган тўгаракда 22 киши, шу жумладан бутун мамлакатга донг таратган Роза Квон ва Любовь Ли ўртоқлар социалистик қишлоқ хўжалиги экономикасини зўр қизиқиш билан ўрганмоқдалар, эгаллаган назарий билимларини амалий фаолиятда муваффақият билан қўлланмоқдалар.

Областимиздаги саноат корхоналари партия комитетлари, район ва шаҳар партия комитетлари ҳузурида 40 та сиёсий маориф кабинети бутун ўқув йили давомида мунтазам ишлаб турди. Жамоатчилик асосида ишлайдиган 73 та сиёсий маориф кабинети ташкил этилганлиги қувончли фактдир. Область ва шаҳар сиёсий маориф уйи ҳам партия маорифи кабинетларига, пропагандистларга методик ва назарий ёрдамни кучайтирди.

Ўтказилган текширишлар ва 20 майдан бошланган якунловчи машғулотлар шуни кўрсатаётирки, айрим шаҳар ва район партия комитетлари, бир қанча бошланғич партия ташкилотлари ўтган ўқув йилидаги хатоларни бу йил ҳам такрорлаганлар. Улар аввало тўгараклар ишини ташкил этиш, уларга пропагандистликка қизиқадиган, бу ишни уддалайоладиган кишиларни раҳбар қилиб белгилашга юзаки қараганлар, тингловчиларни тўгаракларга тортишда уларнинг билими ва қизиқиши ҳисобга олинмаганлиги туфайли бир қанча тўгаракларда машғулотлар тўхтаб қолган ёки номигагина ўтказилган. Назарий қоидаларни коммунистик қурилишнинг конкрет вазифалари, ҳар бир коллектив олдида турган хўжалик вазифалари билан узвий боғлаб олиб бормаган пропагандистлар анчагина бор.

Ўқув йилининг якунланишига саноқли кунлар қолди. Бу йил партия маорифи шохобчаларида тингловчилар программада белгиланган материаллар билан бирга БМТ Бош Ассамблеяси XV сессиясининг, коммунистик ва ишчи партиялар вакиллари Москва кенгаши материалларини, КПСС Марказий Комитети январь Пленуми қарорларини ҳам ўргандилар. Якунловчи машғулотларда ана шу материалларни тингловчилар қандай ўзлаштирганликларига асосий эътибор бериш зарур.

Бошланғич партия ташкилотлари, район ва шаҳар партия комитетлари партия маорифи шохобчаларида ўтказилаётган якунловчи машғулотларга алоҳида эътибор беришлари, машғулот якунларини чуқур ва атрофлича таҳлил қилишлари ва бундан келгуси ўқув йили учун тегишли хулоса чиқаришлари лозим.

А. ҚОДИРОВ,
Тошкент область ва шаҳар сиёсий маориф уйининг мудири.

ЁШ КОММУНИСТЛАР УЧУН ЛЕКЦИЯ

Тошкентдаги Ленин район партия комитети КПСС аъзолигига кандидатлар билан яхши ишламоқда. Яқинда бу ерда партия аъзолигига кандидатлар учун ҳар ойда бир марта партия турмуши темасида лекция ўтказишга қарор қилинди.

Навбатдаги биринчи лекцияни райкомнинг штатсиз инструктори ўртоқ Т. Т. Шчадилов ўқиди. У лекцияга қатнашган 300 га яқин кишига нима сабабдан КПСС XXII съездида партиянинг янги программаси қабул қилинмоқчи эканлигини чуқур ва атрофлича тушунтирди.

Лекцияда қатнашганларга райком вакили келгуси ойларда «Коммунист — партия иши учун актив курашчидир», «КПСС — халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг авангардидир», «Коммунистнинг маънавий қиёфаси» каби темаларда лекциялар ўтказиш планлаштирилганлигини маълум қилди.

Д. КОЗЛОВ.

Бўстонлиқ районидаги 9-ўрта мактабда 20 га яқин миллатнинг фарзандлари таълим олмоқда. Суратда: мактаб ўқувчилари ўзаро суҳбатлашмоқдалар.

А. Абалян фотоси.

Дам олиш мавсумига пухта тайёргарлик кўрилаётир

Республика курортлар бошқармаси ёзги дам олиш мавсуми бошланиши муносабати билан Ўзбекистондаги дам олиш уйлари ва санаторийларни меҳнат отпускасига чиққан ишчи-хизматчиларни қабул қилишга намунали тайёрламоқда.

Тошкент областидаги «Бурчмулла», «Сўқоқ», «Обираҳмат» мавсумий дам олиш уйлари ва ёз ойлари ишлайдиган «Оқтош» санаторийсида ҳам катта тайёргарлик кўрилди. Ҳозир «Бурчмулла» ва «Сўқоқ» дам олиш уйлари дастлабки ҳордиқ чиқарувчиларни қабул қилиб олди.

Юқоридаги 4 та дам олиш муассасаси территориясига бу йил 15 минг туп ҳар хил манзарали дарахт кўчатлари, 20 минг тупдан ортиқ кўп йиллик ва мавсумий гуллар ўтқазилди. Бинолар ремонтидан ташқари, фақат ободончилик мақсадлари учунгина 30 минг сўмга яқин маблағ сарфланади. Областимизнинг ана шу тўртта мавсумий дам олиш жойларида ёз ойларида 12 мингга яқин киши ҳордиқ чиқаради.

Бундан ташқари, «Қибрай» дам олиш уйи ва Чинободдаги санаторийда ҳар бири 80 кишига мўлжалланган ёзги корпуслар қуриб ишга туширилди.

Илгари дам олиш муассасаларига кино хизмати кўрсатиш жойлардаги район маданият уйлари орқали амалга ошириларди. Бу йил эса областдаги ҳамма дам олиш уйлари ва санаторийлар ўз киномеханиклари ва киноустановкаларига эга бўладилар. Мазкур тадбир дам олувчиларга маданий хизмат кўрсатишни янада яхшилаш имконини беради.

З. МУҲАММАДЖОНОВ.

Қисқа сатрларда

ЎРТА ЧИРЧИҚ. Энгельс номли колхознинг Шверник номли, Димитров номли участкаларидаги кўпгина хонадонлар электрлаштирилди. Фақат шу йилнинг ўзида 500 хонадонга электр чироқлари туширилди.

У. Розиқулов,
Ҳ. Акбаров.

ПИСКЕНТ. «Пискент» совхози 4-бўлимининг Киров участкасида янги нонвойхона қурилиб, ишга туширилди. Нонвойхона бўлим ишчиларига сифатли нон етказиб бераётир.

И. Суярқулов.

ГУЛИСТОН. Районидаги «Гулистон» совхозининг 3-бўлими электрлаштирилди. Натижада 150 хонадон Ильич нуридан баҳраманд бўлди.

Ю. Абдуалимов.

Халқларимиз дўстлиги — ғалабаларимиз гарови

КПСС Марказий Комитетининг меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш тўғрисидаги кўрсатмаларини амалга ошириш соҳасида областимиз саноат корхоналарида, колхоз ва совхозларида партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотлари томонидан қизғин иш олиб борилмоқда. Меҳнаткашларни интернационализм руҳида тарбиялашга бағишланган халқлар дўстлиги кечалари, назарий конференциялар, савол-жавоб кечалари ўтказиш одат тусига кирди. Ана шундай конференциялардан бири яқинда областимизнинг Бўстонлиқ районида ўтказилди. Бу конференцияга партия маорифи шохобчаларида ташкил этилган тўгаракларнинг пропагандистлари ва тингловчилари, мактабларнинг ўқитувчилари, саноат ҳамда қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг илғорлари, партия ва совет ходимларидан 400 га яқин киши иштирок этди. Булар Бўстонлиқ районида яшовчи 30 дан ортиқ миллатнинг вакиллари эдилар.

Назарий конференцияда тарих фанлари кандидати М. Ғ. Ваҳобов «Социалистик миллатларнинг янада ривожланиши, яқинлашуви ва меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашни кучайтириш тўғрисида» деган темада доклад қилди. Ўртоқ Ваҳобов ўз докладида миллатлар ҳамда миллий алоқаларнинг пайдо бўлиши ва ривожланиши, социалистик миллатларнинг вужудга келиши ва уларнинг коммунизм сари ривожланиши тўғрисидаги марксизм-ленинизм назариясини ҳамда коммунистик партиянинг амалий фаолиятини оммабоп тилда баён қилиб берди. Доклад тингловчиларда жуда катта таассурот қолдирди.

Конференцияда қўшимча доклад қилган ойна заводининг директори Т. Сафонов ва 13-совхоз партия ташкилотининг секретари Т. Кененбоев ўртоқлар социалистик миллатларнинг дўстлиги ва уларнинг коммунизм моддий-техника базасини яратиш йўлидаги ҳамкорлиги тўғрисида гапирдилар. Бизнинг заводимиз,— деди Т. Сафонов,— кальцийлашган содани Бошқирдистон АССРдан, сульфат натрийни Қозоғистондан, ўтга чидамли буюмларни Россия Федерацияси ва Украинадан олади. Ўзимиз чиқараётган тайёр маҳсулот — дераза ойнасини эса Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистондаги қурилишларга жўнатамиз. Бизнинг совхозда,— дейди ўртоқ Кененбоев,— 15 миллат вакиллари яшайди ва ишлайди. Ўтган йили совхоз коллективи 1237 тоннадан ортиқ сабзавот, қарийб 58 тонна картошка, 86 тоннадан зиёд мева ва ёнғоқ, 24 тонна узум, шунингдек кўп миқдорда сут, пилла ҳамда бошқа маҳсулотлар етиштирди ва давлатга топширди.

Райондаги 9-ўрта мактаб илмий бўлимининг мудири Н. Солдатованинг «Миллий тилларнинг ўзаро бойиши ва социалистик миллатларнинг яқинлашувида рус тилининг аҳамияти тўғрисида», район партия комитети пропаганда ва агитация бўлимининг мудири А. Раҳимбердиевнинг «Реакцион урф-одатлар ва эскилик сарқитларига, буржуа миллатчилигига батамом барҳам берайлик» деган темаларда қилган қўшимча докладлари ҳам жонли мисолларда баён қилинди.

СССР халқларининг буюк оиласида дўстлик, ҳамжиҳатлик ва ўзаро ҳамкорлик руҳида меҳнат қилаётган Бўстонлиқ районининг азамат меҳнаткашлари бу йил давлатга 1008 тонна гўшт, 2450 тонна сут, 176,5 тонна жун, 840 минг дона тухум, 90 тонна пилла, 11 минг тонна сабзавот, 3 минг тонна картошка, 500 тонна полиз экинлари маҳсулоти, шунингдек кўп миқдорда мева, ёнғоқ ва узум сотиш мажбуриятини олганлар. Бу юксак мажбуриятларни бажариш район меҳнаткашларининг интернационал бурчи ва КПСС XXII съездига муносиб совғасидир.

Конференция ғоявий-назарий ва сиёсий жиҳатдан юксак даражада, пролетар интернационализми ва халқлар дўстлиги руҳида ўтди.

КОЛЛЕКТИВ ТАРБИЯЛАДИ

Янгийўлдаги 2-босмахонанинг печать цехига киришингиз билан қудратли ротация машинасини моҳирлик билан бошқараётган Ҳабиб Раҳматуллиннинг эпчил ҳаракатлари эътиборингизни тортади.

Бу йигит илгари босмахона шофёрининг шогирди бўлиб ишларди. Бироқ, айрим тарбиясиз шахслар таъсирига тушиб қолиб, ичкиликка берилган эди. Айниқса, маош олган кунларида оёқда туролмайдиган даражада ичиб, кишиларни ранжитар, коллектив шаънига доғ туширарди. Унга дружиначиларнинг маслаҳатлари ҳам кор қилмади.

Кунларнинг бирида у жуда қаттиқ маст бўлиб, дружиначилар қўлига тушди. Энди унга қаттиқ чора кўриладиган бўлди. Лекин меҳри дарё коллектив ўзаро маслаҳатлашиб, бу йигитни чинакамига тарбиялашга ва унинг юриш-туришини доимо назорат остига олишга қарор қилди. Кўпчиликдан таъна ва танбиҳ эшитган Ҳабиб ҳам ўз касбдошларига охирги ваъдасини берди.

Коллектив олдидаги мажбурият Ҳабибни қадамини ўйлаб босишга мажбур қилди. Ниҳоят у ичкиликбозликни ташлашга ўзида ирода топди. Ножўя хатти-ҳаракатларини аста-секин йўқотиб, ўз цехида астойдил меҳнат қила бошлади. Орадан кўп вақт ўтмай, коллектив тарбияси ўз самарасини кўрсатди. Ҳабиб илғор, интизомли кишилар қаторидан жой олди.

Босмахонанинг ҳарф териш цехида ишлаётган Петр Теркужном ҳам дружиначилар ғамхўрлиги ва коллектив таъсири билан бемаъни йўлдан қайтиб, илғор ва ахлоқли кишилар қаторига ўтганларнинг биридир.

С. УСМОНОВ.
пенсионер.

БУ КИТОБЛАРНИ ЎҚИДИНГИЗМИ?

Ўзбекистон ССР Давлат бадиий адабиёт нашриёти қуйидаги китобларни нашр этди:

Абдулла ТЎҚАЙ. — «Танланган асарлар». Тўпловчи Асқад Мухтор. 241 бет, тиражи 10.000, баҳоси 71 тийин.

Гулчеҳра ЖЎРАЕВА. — «Бахтим борки...». Шеърлар, 63 бет, тиражи 5000, баҳоси 12 тийин.

Авторлар коллективи. — «Келажакка парвоз». (СССР космонавт-учувчиси, Совет Иттифоқи Қаҳрамони Юрий Алексеевич Гагаринга бағишланган шеърлар). Султон Акбарий тўплаб нашрга тайёрлаган. 119 бет, тиражи 10.000, баҳоси 25 тийин.

И. И. НОТКИН. — «Бухоро ганчкорлиги». Уста Ширин Муродовнинг ганчкорлик ишлари, 93 бет, тиражи 3000, баҳоси 1 сўм 70 тийин.

Ўзбекистон ССР Давлат нашриёти қуйидаги китобларни чиқарди:

А. ОРТИҚОВ. — «Ислом динининг келиб чиқиши ва унинг социал моҳияти». 50 бет, тиражи 5000, баҳоси 4 тийин.

Воҳид ЗОҲИДОВ. — «Инсон ва замон садоси». 230 бет, тиражи 3000, баҳоси 54 тийин.

Т А Н Қ И Д   В А   Б И Б Л И О Г Р А Ф И Я

КПСС ТАРИХИ КУРСИДАН ЛЕКЦИЯЛАР

Яқинда Москва Давлат университети нашриёти университетнинг учта КПСС тарихи кафедраси коллективи томонидан ёзилган «КПСС тарихи курсидан лекциялар» [1] нинг биринчи томини босиб чиқарди. Биринчи том ўз ичига КПСС тарихининг 1—8 бобларини қамраб олган. Китобни ёзишда иштирок этган авторлар коллективи илгари эълон қилинмаган ҳужжатлардан ва айниқса архив материалларидан кенг фойдаланганлар.

Шонли партиямиз тарихи бўйича ёзилган бу лекциялар олий ўқув юртларининг ўқитувчилари, партия маорифи шохобчаларидаги тўгаракларнинг раҳбарлари, пропагандистлар, лекторлар ва студентлар учун мўлжаллангандир.

КПСС тарихидан лекцияларнинг биринчи томи К. Маркс ва Ф. Энгельснинг «Коммунистик партия манифести» ҳақидаги лекция билан бошланади. Бу лекциянинг автори доцент Ф. Н. Заузолков ўз олдига қўйган вазифани яхши бажараолган. Лекция автори «Коммунистик партия манифести»нинг пайдо бўлишидаги тарихий шароит тўғрисида гапирганда ҳали кўпчиликка маълум бўлмаган фактларни анализ қилган. Коммунистик жамиятнинг программ ҳужжати майдонга келишидан олдин барча мамлакатларда авж олиб келаётган ишчилар синфининг курашини дуруст кўрсатиб беролган.

XIX асрнинг 30-йилларида сиёсий кураш майдонига чиққан Маркс, Энгельс худди шу ишчилар синфи ҳаракатининг яхши томонларини ва камчиликларини чуқур ўрганиб, пролетариат ер юзида янги тартибни жорий қилувчи қудратли куч эканлигини асослаб бердилар. Пролетариатнинг буюк доҳийлари ишчилар синфининг озодлик ҳаракати назариясини ва илмий коммунизм таълимотини кишилик жамиятида биринчи бўлиб ишлаб чиқдилар.

Лекцияда Маркс ва Энгельснинг синфий курашнинг аҳамияти тўғрисидаги капитализм ҳалокатининг ва коммунизм ғалабасининг муқаррарлиги тўғрисидаги гениал таълимоти ҳам атрофлича ёритиб берилган. Шунингдек, пролетариатнинг тарихий роли, пролетар революцияси ва пролетар диктатураси тўғрисидаги таълимот ҳам изчил баён қилинган.

Бироқ, лекция автори Маркс ва Энгельс томонидан ўша даврда реакцион ва консерватив буржуа социализми оқимига берилган зарба ва ҳаёлий социализм намояндаларининг танқид қилинганлиги тўғрисида гапириб, коммунистик ва ишчи партияларнинг ҳозирги замон ревизионизмига, реформизмига ва бошқа оқимларга қарши олиб бораётган кураши тўғрисида кам тўхталади. Автор бу масалани лекциянинг охирги қисмида беришга ҳаракат қилган. Лекин, бизнинг фикрмизча, бу етарли эмас.

КПСС тарихининг биринчи боби, яъни «Россияда ишчилар ҳаракатининг бошланиши ва марксизмнинг ёйилиши» темасига бағишланган лекция доцент К. С. Василенко томонидан ёзилган. Бизнинг фикримизча, лекция автори Россияда ишчилар ҳаракатининг бошланишини ёритганда В.И. Лениннинг Россияда озодлик ҳаракатининг уч даври тўғрисидаги классик кўрсатмасидан бошлаб яхши иш қилган. Шунингдек, лекцияда Россияда капитализм ривожланишининг ўзига хос хусусияти ва ҳозирги замон саноат пролетариатининг вужудга келиши масаласи анча яхши ёзилган. Бу масалада автор томонидан келтирилган жуда кўп рақамлар ўқувчиларни Россия саноатининг ривожланиши тарихи билан таништиради. Россияда 80-йилларнинг бошларида қишлоқдан саноат шаҳарларига келган 5 миллион деҳқонга паспорт берилганлиги ва улар саноат ишчилари отрядларини тўлдирганлиги Россия типик аграр мамлакат бўлганлигини ва Россия ишчилар синфининг бир қанчасининг аввало деҳқончилик билан шуғулланганлигини кўрсатади.

1870—1880 йиллардаги стачка ҳаракатлари тўғрисидаги масала ҳам жуда кўп қизиқарли материаллар асосида ёзилиши билан ўқувчиларни дарҳол ўзига тортади.

Марксизмнинг Россияга тарқалиши каби энг муҳим ва анча мураккаб масала ҳам лекция автори томонидан анча дуруст ёзилган. Лекциянинг бу қисмида марксистик адабиётларнинг Россияга тарқалиш тарихи ва «Меҳнатни озод қилиш» группасининг фаолиятига доир кўп материаллар берилган. Шунингдек, Плехановнинг марксистик адабиётни тарқатишдаги роли ва умуман марксизмга қўшган ҳиссаси ҳам лекция авторининг диққат марказида турган.

Социал-демократик группалар ва тўгаракларнинг ташкил этилиши ҳамда уларнинг фаолияти тўғрисида бизнинг адабиётларимизда материаллар жуда кам учрайди. Шуни ҳисобга олганда, лекциянинг охирги қисмини анча дуруст деб айтиш мумкин. Автор ўз лекциясини В. И. Лениннинг революцион фаолиятининг бошланиши ва унинг рус марксистлари билан биргаликда марксизм байроғини баланд кўтарган ва биринчи марксистик ташкилотлар ўз фаолиятини кенг авж олдирган давр билан тамомлайди.

Тарих фанлари кандидати О. А. Матьяс, доцент П. И. Соболева, доцент Э. Л. Васина, доцент М. С. Потапенко, доцент С. С. Хромовлар томонидан ёзилган лекциялар «Россияда марксистик партияни тузиш учун кураш. РСДРПнинг тузилиши. Большевизмнинг пайдо бўлиши» масалаларига бағишланган. Россияда марксистик партияни тузиш учун кураш масаласи марксизм ривожланишининг Ленин босқичи бошланишидан баён қилинган. Бу лекцияларининг шундай бошланиши хронологик жиҳатдан ҳам тўғридир. Чунки, Россияда марксистик партияни тузиш учун олиб борилган кураш тўғрисида гапирилганда, аввало Владимир Ильич Лениннинг революцион фаолияти ва унинг марксизм душманларига қарши олиб борган кураши империализм даврида марксизмни ривожлантириш тўғрисида гапириш керак, албатта. Лениннинг народникларга қарши олиб борган кураши ва народникларнинг дунёқарашларини фош қилиши лекция авторлари томонидан яхши ёритилган.

Лениннинг «Легаль марксизм»га ва «Легаль марксизм»нинг отаси бўлган Струве жанобларига қарши олиб борган кураши тўғрисидаги масалаларга ҳам китобда дуруст ўрин берилган. Аввало биз лекцияларда В. И. Лениннинг Петербург «Ишчилар синфини озод қилиш учун кураш союзи» тўғрисида гапирганимизда кураш союзининг раҳбарлари ва унинг аъзолари тўғрисида жуда кам гапириб ўтар эдик. Чунки биз етарли материалларга эга эмас эдик. Ушбу лекцияларда эса улар тўғрисида жуда кўп қизиқарли материаллар берилган.

РСДРПнинг I съезди ва унинг аҳамияти масаласи бизнингча анча қисқа ёритилган. Лениннинг марксистик партия тузиш плани ва ленинча «Искра»нинг партия тузиш учун олиб борган кураши эса кенг ёритилган. Албатта, Лениннинг марксистик партия тузиш плани жуда катта масала, лекин бу масалани кўпроқ Лениннинг «Нима қилмоқ керак?» деган асари тўғрисида сўз борганда гапириш керак эди. РСДРП нинг II съезди, большевизмнинг вужудга келиши, большевизмнинг меньшевизмга қарши олиб борган кураши яхши ёритилган. Бироқ, бизнингча, большевизмнинг пайдо бўлиши тўғрисида гапирганда бу масалани ҳозирги замон билан боғлаб ёритилганда дуруст бўлар эди.

«Большевиклар партияси 1905-1907 йиллар революциясида», «Большевиклар партияси реакция йилларида», «Большевиклар партияси янги революцион юксалиш йилларида», «Большевиклар партияси жаҳон империалистик уруши йилларида», «Россияда иккинчи революция» деган темаларга бағишланган лекциялардаги материаллар ҳам ўзининг бойлиги ва қизиқарлилиги жиҳатидан ўқувчиларга маъқул бўлмоқда. Айниқса доцентлардан А. Т. Маслова ва Г. С. Гунькоиарнинг лекциялари қизиқарлидир. Аввалги бобларда айтганимиздек, бу бобларга бағишланган лекциялар ҳам маҳаллий фактларга камбағалдир. Лекциялар авторлари у ёки бу масалани ёритаётган вақтда эслатма тариқасида шу ерда маҳаллий фактлардан фойдаланиш керак деб айтиб кетишлари керак эди.

«Партия — Улуғ Октябрь социалистик революцияси ғалабасининг илҳомчиси ва ташкилотчиси» деган боб доцент В. Е. Смирнов, доцент Н. В. Савинченко, доцент Г. С. Кирпичев, доцент П. И. Соболевалар томонидан ёзилган. Лекция авторлари бу бобда аввало В. И. Лениннинг апрель тезисларини ва унинг жаҳоншумул-тарихий аҳамиятини баён қиладилар. Большевикларнинг умумроссия VII (апрель) конференциясидан бошлаб партиянинг социалистик революция сари янги дастури бошланганлиги ва бу дастур В. И. Ленин томонидан унинг машҳур апрель тезисларида баён қилинганлиги лекцияларда дуруст кўрсатиб берилган. Шунингдек, Лениннинг ўша даврга оид ёзилган мақолалари ва хатларининг мазмунлари ҳам яхши очиб берилган.

Партиянинг VI съездидан бошлаб, партия қуролли қўзғолон сари йўл тутганлиги ва В. И. Лениннинг энди вазиятга қараб «Бутун ҳокимият Советларга!» деган шиорни кун тартибидан вақтинча олиб ташлаш тўғрисидаги доҳиёна кўрсатмалари ҳам ўқувчиларга анча яхши тушунтириб берилган.

«Большевистик партия — Улуғ Октябрь қуролли қўзғолоннинг илҳомчиси ва ташкилотчиси» тўғрисидаги лекция Лениннинг буюк кўрсатмалари асосида баён қилинган. В. И. Лениннинг «Четкадаги кишининг маслаҳати» номли мақоласидаги қуролли қўзғолон тўғрисидаги доҳиёна кўрсатма лекция авторлари томонидан тўла баён қилиниб яхши иш қилинган. Большевистик партиянинг раҳбарлиги масаласи В. И. Ленин фаолияти билан чамбарчас боғлаб баён этилиши мақсадга мувофиқдир.

Советларнинг умумроссия II съезди ва съезднинг «Сулҳ тўғрисида» ва «Ер тўғрисида»ги тарихий декретлари ва бу декретларнинг Совет ҳокимиятини мустаҳкамлашда, социализм ва коммунизм қуришда буюк аҳамият касб этганлиги ва этаётганлиги лекцияда анча яхши берилган. Бироқ, бу ерда ҳам шуни айтиш керакки, Совет ҳукуматининг ленинча тинчликсевар ташқи сиёсати ҳозирги кунда қандай катта-катта ютуқларга эришаётганлиги ёритиб берилганида лекциянинг қиммати янада ошарди. Улуғ Октябрь социалистик революциясининг жаҳоншумул-тарихий аҳамияти тўғрисидаги масалада ҳам лекция курсида худди юқоридагидек камчиликлар учрайди. Ҳозирги вақтда социализм байроғи тагида бир миллиарддан ортиқ кишининг коммунизм сари шаҳдам қадамлар билан бораётганлиги, социализм ғоясининг бутун дунёдаги кишиларнинг онгига тобора сингиб бораётганлиги, миллий-озодлик ҳаракатининг қудратли зарбаси натижасида шармандали мустамлакачилик системаси ўзининг сўнгги кунларини кечираётганлиги каби масалаларнинг анча суст ёритилганлиги бу бобдаги лекцияларнинг асосий камчиликларидир.

«Партиянинг социалистик революцияни ривожлантириш ва Совет ҳокимиятини мустаҳкамлаш учун кураши» номли КПСС тарихининг саккизинчи бобига бағишланган лекциялар ҳам анча яхши, янги материаллар асосида ёзилган. Айниқса, КПСС тарихи ўқитувчилари Совет давлатининг ташкил этилиши ва биринчи социалистик тадбирларнинг амалга оширилиши масалалари тўғрисида гапираётган вақтда фактларга муҳтож бўлур эдилар. Саккизинчи бобдаги лекцияларда эса шу масалалар тўғрисида кўп материаллар берилган ва анализ қилинган.

Хулоса қилиб шуни айтиш керакки, КПССнинг шонли тарихига бағишланган бу лекциялар партиямизнинг бой тарихини ўрганишда, кадрларни марксизм-ленинизм таълимоти билан қуроллантиришда муҳим қўлланмадир. Бизнингча, бу китоб ўзбек тилига таржима қилинса, яна ҳам яхши бўлур эди.

С. ҚОРАБОЕВ,
Р. НОРЖИГИТОВ,

---

[1] Лекции по курсу истории КПСС, часть, I (под редакцией Н. С. Шевцова, А. В. Корнилова, Н. В. Савинченко), Москва. 1961 г.

МАККАЖЎХОРИ УЧУН КАТТА ЮРИШ БОШЛАНДИ

Юқори Чирчиқ районидаги „Политотдел“ колхозининг раиси М. ХВАНнинг Тошкент область партия комитетининг пленумида қилган доклади

КПСС Марказий Комитети январь Пленуми ҳамда ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг иштироки ва раҳбарлигида ўтказилган зонал кенгашларидан кейин колхозчиларимизнинг ижодий куч ва ғайрати янада ошиб кетди. Улар ҳар қачонгидан ҳам фидокорлик билан меҳнат қилиб яқинлашиб келаётган КПСС XXII съездини муносиб кутиб олиш учун курашмоқдалар.

Бу кўтаринкиликни фақат бизнинг колхозимиздагина эмас, Юқори Чирчиқ районининг барча колхозларида ҳам кўришингиз мумкин.

«Политотдел» колхозининг аъзолари етти йилликнинг иккинчи йилида самарали меҳнат қилдилар. Колхоз ишлаб чиқаришининг барча тармоқлари бўйича олинган юксак мажбуриятлар муваффақиятли бажарилди.

Давлатга 24 минг 710 тонна каноп пояси сотилди. 1224 гектар ернинг ҳаф гектаридан 202 центнердан ҳосил олинди. Шундай қилиб, луб етиштириш бўйича етти йилликнинг охирига белгиланган топшириққа нисбатан икки ҳисса луб олинди.

Колхозимиз пахтакорлари ҳам мўл ҳосил етиштирдилар. Ҳар гектаридан 43,7 центнердан ҳосил олиб, бу соҳада 1965 йилга белгиланган даражага етиб олдик.

Колхозчиларимиз жўхорикорларимизнинг ютуғидан айниқса хурсанддирлар. Жўхорикорларимиз пландаги 750 тонна ўрнига 1400 тонна гибрид сортли маккажўхори уруғи етиштириб давлатга сотдилар.

Ўртоқ Ли Любовь бошлиқ маккажўхорикор бригадаси гибрид сортли маккажўхори уруғининг ҳар гектаридан 63,3 центнердан дон ҳосили олишига эришди. Бундан ташқари юз гектар ернинг ҳар гектаридан 1850 центнердан думбул сўтаси билан маккажўхори кўкпояси олинди.

Биз маккажўхори етиштириш билан шуғуллана бошлаганимизга ҳали кўп йил бўлгани йўқ. Муваффақиятимизнинг бирдан-бир сири шундаки, колхоз правлениеси, партия ташкилоти ва барча колхозчилар маккажўхорининг аҳамиятига ўз вақтида етарли баҳо бердилар. КПСС Марказий Комитети ва шахсан ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг бу қимматбаҳо экинга берган баҳосини ўзларининг жанговар программалари деб билдилар.

Хўжалигимизда чорвачилик ҳам муҳим ўринни эгаллайди. Ўтган йили биз 3101 центнер гўшт ёки ҳайдаладиган ҳар юз гектар ҳисобига 56 центнердан, қишлоқ хўжалигига яроқли ерларнинг ҳар юз гектарига эса сўйилган вазнда 12 центнердан гўшт етиштиришга муваффақ бўлдик. Умуман юз гектар ер ҳисобига тақсимлаганда эса етиштирилган гўшт 43 центнерданга тўғри келади.

Соғин сигирлардан 1 миллион 52 минг килограмм сут соғиб олинди. Ёки ҳар бош соғин сигирдан 4143 килограммдан сут соғиб олинди. Бу — ҳар юз гектар ер ҳисобига тақсимланганида 224 центнерданга тўғри келади.

Кейинги етти йил ичида сут етиштириш 50 баравар, гўшт етиштириш эса 52 баравар кўпайди.

1960 йилда биз пилла етиштириш бўйича 1964 йил учун белгиланган даражага етиб олдик. Бу йилнинг 21 майида пилла етиштириш бўйича олган мажбуриятимизни бажарганмиз. Ҳар қути қурт уруғидан 65,5 килограммдан пилла олинди. Пилла топшириш давом этмоқда.

Мен ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг иштирокида ўтказилган Қозоғистон қишлоқ хўжалик илғорларининг кенгашида қатнашиб, у ерда нутқ сўзлашга муяссар бўлдим. Шунингдек ўртоқ Никита Сергеевич билан суҳбатлашиш шарафига ҳам муяссар бўлдим. У менга савол берганида, тўғрисини айтиш керак бир неча минут ҳаяжонланиб турдим, сўнгра дадиллик билан қилган ишларимиз тўғрисида ҳикоя қилиб бердим.

Никита Сергеевич гап орасида луқма ташлаб қимматли маслаҳатлар берди. У айтдики, қалин қилиб ўстириладиган маккажўхори билан қизиқиб кетиш яхши эмас, кўк массаси ва думбул сўтаси кўп бўлган маккажўхори ўстириш лозим. Бунинг учун ҳар хил схема: 70x80, 80x80, 90x90, 100x100 сантиметр схемаларида экишни практика қилиб кўриш керак.

Бу жуда донолик билан берилган маслаҳат, биз бу маслаҳатга амал қилиб тажриба учун ана шу схемаларда маккажўхори экдик.

Мен шуни айтишим керакки, ўртоқ Никита Сергеевич улкан дўст ва устоз, деҳқонларнинг энг яқин маслаҳатгўйи, бунинг учун унга чин юракдан раҳматлар айтамиз.

Мен колхозчилар номидан ўртоқ Н. С. Хрушчевни, бу йил ҳар гектар ердан думбул сўтаси билан 1900 центнердан маккажўхори кўкпояси олиш юзасидан қабул қилган мажбуриятимизни албатта бажарамиз, деб ишонтирдим.

Мажбуриятни бажариш учун ҳозир қандай ишлар қилинмоқда? Бу йил бир мунча эрта ва энг яхши муддатларда маккажўхорини экиб олдик. 331 гектар ерга маккажўхори экилди. Шундан 90 гектарига кўкпоя учун ва 241 гектар ерга ВИР—156 сорт гибрид маккажўхори уруғлик учун экилди.

Колхозимизда маккажўхори парвариши агротехникасига қандай риоя қилиниши тўғрисида тўхталиб ўтмоқчиман.

Биз асосий эътиборни ерни экишга тайёрлашга қаратдик. Шудгорлаш вақтидаёқ биз ҳар гектар ерга 500—600 килограммдан суперфосфат ва 15 тоннадан гўнг солганмиз Экишни 8 апрелда тупроқнинг етилганлигига ишонч ҳосил қилганимиздан сўнг бошладик. Барча майдонда маккажўхори сувсиз ернинг табиий намига ундириб олинди. Экиш 70x70 схемасида квадрат-уялаб ўтказилди, бунда ҳар бир уяда 2—3 тадан ўсимлик қолдириш мўлжалланди.

Қатқалоқ пайдо бўлган участкалар ротацион мотигалар ёрдамида ишланди. Биринчи узунасига ва кўндалангига культивация 7—8 майда тугалланди.

Ҳозир ўсимлик парвариши қизғин бормоқда. Биз маккажўхорининг иккинчи парваришини тугалладик. Тупроқнинг унумдорлигига қараб ҳар бир участка табақалаштирилган ҳолда озиқлантирилди. Ҳар гектар ерга 30—40 килограммдан азот ва 35—40 килограммдан фосфор солинди. Озиқлантириш тугаллангандан сўнг иккинчи суғоришга киришилди.

Гибрид маккажўхори экилган асосий участкаларда ҳозир ҳар бир ўсимлик белга уриб қолди. 10—12 кундан кечиктирилмасдан иккинчи озиқлантиришни ўтказамиз, озиқлантириш олдидан ўсимлик чуқур эгат олиниб ва сув қўйилиб культивация қилинади.

Шундан кейин маккажўхори парваришини тўхтатишга мажбур бўламиз. Чунки бу даврга келиб мавжуд қишлоқ хўжалик қуролларининг биронтаси билан ҳам ҳосилга зарар етказмасдан туриб маккажўхорига ишлов бериб бўлмайди. Биз ана шу қилган ишларимизнинг ўзи ҳам ҳар гектаридан 50 центнердан уруғлик олиш юзасидан белгилаган планимизнинг бажарилишини таъминлай олади деб ҳисоблаймиз.

Маккажўхорининг «қора» касалига йўлиқмаслиги ва гибрид уруғлик ҳосилининг мўл бўлиши учун биз ўсимликни сунъий йўл билан қўшимча чанглатамиз. Бунинг учун бизда «прогресс» сортли баъзи ўсимликнинг запаслари бор.

Гибрид маккажўхори уруғлиги етиштириш юзасидан белгиланган топшириқнинг бажарилишида унинг сўталарини маккажўхори пояларидан ўз вақтида қайириб олиш муҳим шартдир. Биз бу ишни 10—12 кун давомида бажариб бўлишимиз зарур.

Маккажўхори парвариши вақтида культиваторларнинг ишчи органлари ўсимлик қатор ораларининг мумкин қадар кенг юмшатилиши учун аҳамият берамиз. Бу, қўл меҳнатини камайтиради. Қатор оралари 70x70 сантиметр схемасида экилган ўсимликни культивация қилиш вақтида юмшатиш кенглиги 40x50 сантиметр бўлади.

Озиқлантириш вақтида минерал ўғитларнинг ўсимликдан нормал миқдорда нарига ва зарур чуқурликка тушишини тўғри белгилаш катта аҳамиятга эгадир.

Масалан, биз биринчи озиқлантириш вақтида ўғитни қаторлардан 15 сантиметр нарига, 10—12 сантиметр чуқурликка солинишига эришамиз. Иккинчи озиқлантириш вақтида эса ўғит қаторлардан 20—25 сантиметр нарига солинади.

Маълумки, азот етишмаса барглар оқаринқираб мужмайиб қола бошлайди. Фосфор етишмаган тақдирда эса барглар бинафша рангга кира бошлайди. Ана шундай пайтда миришкор деҳқон ўсимликнинг талабига қараб, иш юритиши лозим. Шундай қилиб, бизнинг асосий мўл ҳосил тўплаш юзасидан қиладиган ишимиз экиш тугаллангандан сўнг 40—45 кун давом этади. Биз бу вақт ичида ўсимликни икки марта узунасига ва кўндалангига культивация қиламиз, икки марта озиқлантирамиз, учинчи сўнгги культивация эса суғориш учун чуқур эгат олиниб ўтказилади. Маккажўхори гулга кирганидан сўнг биз амалда парваришни тўхтатамиз ва силос учун экилган маккажўхориларгагина сув берамиз.

Экишолди тайёргарлик ишларининг яхши ўтказилиши, культивация, суғориш, озиқлантиришнинг ўз вақтида ўтказилиши ҳар гектар ердан кам деганда 190 тоннадан силос олиш имкониятини беради. Шу туфайли биз 13 минг тонна юқори калорияли силос бостирилишини таъминлаймиз. Силос очиқ ер устига бостирилади. Тажриба силос бостиришнинг бу усули жуда фойдали эканлигини кўрсатди. Бу усул билан тайёрланган силоснинг сифати траншея ва башняларга бостирилган силоснинг сифатидан қолишмайди. Ҳар бир тоннасининг таннархи 2 сўмдан ошмайди.

Биз маккажўхорининг думбул сўталари етилиши биланоқ силос бостиришни бошлаш ва бу ишни 7—8 кун ичида тугаллаш учун етарли механизмларга эгамиз.

Бизнинг колхозимиз давлатга 750 тонна маккажўхорининг гибрид уруғини сотиш мажбуриятини олган. Биз ишонамизки, бу топшириқ анча ортиғи билан бажарилади.

Колхозимиз аъзолари бошқа экинларни ҳам унутиб қўяётганлари йўқ Агар хўжалик маккажўхоридан юқори ҳосил олса-ю, пахта, каноп ва чорва планларини бажармаса бундай юқори ҳосил билан хўжаликнинг бошқа тармоқларидаги қолоқликни ҳеч бир оқлаб бўлмайди, деб ҳисоблаймиз.

Биз чигитни яхши муддатларда экиб текис ундириб олдик. Ҳозир унинг ривожи яхши, пахтакорларимиз ғўзаларни ғайрат ва шижоат билан парвариш қилмоқдалар.

Чигит 60x45 схемасида экилган. Ғўзани букетлаш 16 майда тамомланди. Бугунги кунга қадар ғўзанинг биринчи цикл парвариши тугалланди. Ҳозир суғоришга зўр бермоқдамиз. Ҳозирги пайтда деярлик барча ғўза тупларида 4—5 тадан чинбарг бор. Баъзи карталардаги ғўзалар эса шоналай бошлади. Ҳар гектар ердаги кўчат қалинлиги ўртача 95 минг тупга етади.

Бундай ғўзани, айрим районлардаги ва колхозлардагидек яхши парвариш қилмасдан ўз ҳолига ташлаб қўйиш жиноят бўлар эди. Буни халқ сира ҳам кечирмас эди. Шу кунларда ҳосилнинг тақдири ҳал қилинади. Май, июнь ойларида бутун куч ва ғайратимизни сафарбар қилиб ишлашимиз, ғўза парваришига ана шу ойларда янада катта эътибор бериш лозим. Шундагина мўл ҳосил етиштира оламиз ва йил охирига бориб планни бажаришга озгина етмай қолди деб қор орасидан кўрак ва чаноқларда қолиб кетган пахталарни қидириб юрмаймиз.

Каноп экинлари парвариши ҳам ёмон эмас. Каноп экишни ўтган йилдагига қараганда анча эрта ўтказдик ва яхши ундириб олдик. Ҳар гектар ерда ўртача бир ярим миллион туп кўчат қалинлигини таъминладик. Қатор ораларга ишлов бериш, озиқлантириш ва суғориш давом этмоқда. Яқин кунлар ичида биринчи цикл парвариш тугалланади.

Колхозимиз кўп тармоқли хўжалик, бизда экинларнинг бир неча тури ўстирилади. Чорвачилик фермамиз ҳам биргина эмас. Хўжалик комплекс ривожланмоқда. Ҳамма тармоқ бўйича натижалар деярлик бир хил бўлади. Бу шунинг учунки, биз қишлоқ хўжалик экинларини биринчи, иккинчи даражага бўлмаймиз. Ҳамма тармоққа бир кўз билан қараймиз.

Чунки ҳамма экинлар ҳам, хўжаликнинг ҳар бир тармоғи ҳам биз учун бир хилда аҳамиятга эга ва бир-бири билан узвий боғлангандир.

Агар биз маккажўхоридан кам ҳосил олсак, бу пахтачилик, каноп етиштириш соҳасидаги ишларга ҳам зарар етказади, ваҳоланки даромаднинг асосий қисмини канопдан оламиз.

Мана, содда қилиб тушунтирамиз: фараз қилайлик, биз ҳар гектар ердан 1850 центнердан эмас, 300 центнердан маккажўхори кўкпояси олдик. Демак, бундай тақдирда биз учун керакли бўладиган 18 минг 500 тонна силосни етиштириш учун юз гектар ерга эмас, 617 гектар ерга маккажўхори экишга тўғри келади. Ўзлаштирилиши мумкин бўлган бирон гектар ер бўлмаган шароитда, биз қандай қилиб шунча майдонга маккажўхори эка оламиз. Албатта, пахта ёки луб майдонларини қисқартиришга тўғри келарди. Бў йил биз гибрид маккажўхори ҳамда силос учун экиладиган маккажўхори ҳосилдорлигини ошириш ҳисобига маккажўхори экиладиган майдонни юз гектар ерга қисқартирдик ва бу майдонга пахта экилди. Демак, бу йил биз қўшимча равишда 400 тонна пахта олиш имкониятига эга бўлдик.

Ана шу муносабат билан мен суғориладиган ерларда экин экишнинг структураси ва чорвачиликни йўлга қўйиш тўғрисида, айниқса бизнинг шароитимизда қандай тадбирларни амалга ошириш тўғрисидаги мулоҳазаларимни айтиб ўтмоқчиман.

Гап шундаки, суғориладиган ерлар жуда қимматбаҳодир ва бу ерларда деҳқончиликни дадиллик ва моҳирлик билан йўлга қўйиб, қурғоқчиликдан сира қўрқмасдан яхши ҳосил етиштириш мумкин. Бу ерларнинг ҳар бир қаричидан фойдаланса бўлади.

Тажриба шуни кўрсатдики, пахтачилик ва бошқа техника экинлари етиштириш чорвачилик билан узвий боғланган ҳолда ривожлантирилса яхши натижаларга эришилади. Бизнинг шароитимизда хўжаликнинг бу тармоқлари жуда ҳам муҳимдир. Улардан ҳеч бирини ҳам иккинчисига қарши қўйиб бўлмайди.

Колхозчиларимиз Андижон областининг «Совой» совхози ҳамда «XX партсъезд» колхози томонидан пахта ва гўшт етиштиришни бир-бирига мувофиқлаштириб олиб бориш юзасидан белгилаган тадбирларини тўла маъқулладилар. Ана шундай тадбирларга амал қилиб, биз ҳам ем-хашак экинлари етиштириш, шу йўл билан гўшт ва сут етиштиришни кўпайтиришнинг планларини тузиб чиқдик.

Бироқ планлаштиришимизда ҳали ишимизга халақит бераётган баъзибир жойлари ҳам бор. Планлаштирувчи органлар ҳозирги кунда энг қулай бўлган пахта ва каноп билан ва иккинчи томондан чорвачилик билан узвий боғланган ҳолда ем-хашак экинлари экишнинг ҳажмлар пропорцияларини ҳали ишлаб чиққанлари йўқ. Шунинг учун ҳам планда кўрсатилган ем-хашак экинлари ҳамма вақт ҳам чорвачилик маҳсулотлари етиштириш планига мувофиқ келавермайди.

Шунинг учун бизнинг колхозимиз ва бошқа хўжаликлар ҳам кўпинча четдан ем-хашак сотиб олиш учун катта маблағларни сарф қилишга мажбур бўладилар. Чорвачиликнинг талаб қилинган даражада ривожланмаётганлиги ва чорвачилик маҳсулотларининг ҳали ҳам анча қиммат бўлиб қолаётганлигини бир жиҳатдан ана шу сабаблар билан изоҳлаш мумкин.

Бундан ташқари ҳар йили ем-хашак ва бошқа экинлар экиш планининг ўзгартирилавериши ҳам чорвачиликни йўлга қўйишда аниқ бир мақсад йўлида, иш олиб боришга—лоақал 2—3 йил илгарини кўзлаб иш олиб боришга халақит бераяпти.

Маълумки, чорвачиликнинг қанчалик ривожлантирилиши, биринчи навбатда ем-хашакнинг оз-кўплигига боғлиқ, демак, чорвачиликнинг ўсиши қанча ерга экин экилиши ва бу экиннинг ҳосилдорлигига ҳам боғлиқ бўлади.

Бизнинг фикримизча суғориладиган ерга эга бўлган хўжаликларда ем-хашак экинлари экиш ҳажмини тўғри белгилаш масаласига конкрет ёндошиш лозим.

Тажрибада шу нарсага ишонч ҳосил қилдикки, ҳозирги кунда ҳайдаладиган-суғориладиган ерларнинг 25 процентига ем-хашак экинлари экилиши анча фойдалидир. Бунда беда учун 15 процент, маккажўхори ва донли экинлар учун 5—6 процент ер ажратилиши ва қолган майдонларга эса силос учун маккажўхори экилиши керак.

Экинларни ана шундай пропорцияга мувофиқлаштириб жойлаштириш ҳар тарафлама қулайдир. Чорвачиликни фақатгина силосни кўпайтириш билан ривожлантириб бўлмайди. Унга дон ҳам керак, етарли миқдорда оқ сил моддалари бўлган ем керак.

Ем-хашак экинлари структураси ана шундай бўлса ва беданинг ҳар гектаридан 70 центнердан, маккажўхоридан 500—600 центнердан кўкпоя, ҳар гектаридан 40 центнердан дон ва юз центнердан қуруқ поя етиштирилса ҳайдаладиган ва суғориладиган ерларнинг ҳар 100 гектари ҳисобига 1.737 центнер озуқа единицаси олиш мумкин бўлади.

Бундай миқдордаги ем-хашак билан, суғориладиган ва ҳайдаладиган ҳар юз гектар ер ҳисобига тирик вазнда 193 центнердан ёки сўйилган вазнда 110 центнердан гўшт етиштиришга имконият яратилади. Гўшт тўғрисида гапириб, сутни эслаб ўтмаслик мумкин эмас. Мавжуд ем-хашакнинг бир қисмини, қанчалик сут етиштирилишига қараб сутчилик фермасига ажратиш лозим. Тахминан 300 центнер озуқа единицасини сут етиштириш учун ажратиш керак. Бу соғин сигирлардан 250—300 центнер сут соғиб олиш имкониятини беради. Демак, бу ҳисоблашлардан кўриниб турибдики, гўшт ва сут етиштиришни кўпайтиришнинг бирдан-бир йўли маккажўхоридир, демак, маккажўхори кўпайса, гўшт, сут сероб бўлади ва халқнинг моддий фаровонлиги ошади.

Қишлоқ хўжалигига яроқли бошқа ерлар: қир ва адрлар, тоғлиқ ерлар тўғрисида шу нарсани айтиш мумкинки, агар чўпон ёки подачи ўз ишига муҳаббат билан қараса у тақдирда бир гектар ер ҳисобига оғирлиги 30—35 килограмм келадиган қўй ўстириш ёки ҳар юз гектар ер ҳисобига тирик вазнда 30—35 цетнердан ва сўйилган вазнда 18 центнердан қўй гўшти етиштириш мумкин.

Ҳайдаладиган ҳар юз гектар ер ҳисобига 75 центнердан ва бошқа яроқли ерларнинг ҳар юз гектари ҳисобига 16 центнердан тирик вазнда гўшт етиштириш юзасидан партиямиз томонидан қўйилган вазифа албатта бажарилиши лозим.

Бу вазифани бажаришнинг энг муҳим манбаи маккажўхоридир.

Кўриб турибсизларки, мен юқорида санаб ўтган ем-хашак экинларининг ҳосилдорлиги унчалик юқори эмас. Энг камқувват колхозларда ҳам шунчалик миқдорда ҳосил етиштириш мумкин. Бунинг учун фақат экиладиган майдонлар пропорциясига қатъий амал қилиш ва пахтачиликни ривожлантириш манфаатларига зарар етказмаслик талаб этилади.

Маккажўхори ва бошқа экинлардан нормал ҳосил олишда энг муҳим нарса шуки, бу экинларга сўзда эмас, ишда муҳаббат билан қараш керак. Ҳар бир колхозда албатта махсуслаштирилган маккажўхорикор бригадалар тузилиши шарт ва шунга эришиш лозимки, бу бригадаларнинг аъзолари жўхори етиштириш иши билан боғлиқ бўлмаган бошқа ишларга сира жалб қилинмасин

Агар биз ҳар гектар ердан 15—20 центнердан пахта олиш учун қанчалик эътибор берсак, маккажўхорига ҳам шунчалик меҳр билан қарасак у тақдирда ҳар гектаридан кам деганда 600 — 700 центнердан кўкпоя ёки 120 центнер озуқа единицаси оламиз Бу иқтисодий жиҳатдан ҳар тарафлама фойдалидир.

Маккажўхори етиштиришда унинг гибрид ва юқори сортли уруғлигини тўғри танлаш муҳим аҳамиятга эгадир. Ҳозирги пайтда оддий маккажўхори уруғини экиш жиноятдир.

Бундан ташқари ерни танлаш ҳам катта аҳамиятга эга. Ҳеч шубҳасиз маккажўхорига, айниқса силос учун экиладиган маккажўхори учун чорва фермаларига яқин ва яхши ерлар танланиши лозим. Маккажўхорини эрта муддатларда йиғиштириб олишга сира йўл қўймаслик керак, бу ҳосилга катта зарар етказиши мумкин. Маккажўхори етиштириш билан бирга етарли миқдорда чорва ҳам бўлсин, акс ҳолда бу қимматбаҳо экин ўзининг аҳамиятини йўқотиб қўяди.

Колхоз партия ташкилоти ва правлениеси меҳнатни ташкил қилиш масалаларига ҳамма вақт жиддий аҳамият бериб келади ва колхозчиларнинг моддий ҳамда маданий эҳтиёжларини қондириш йўлида узлуксиз ғамхўрлик қилади.

Баъзибир тажрибаларимизни ўртоқлашмоқчиман: мана, уч йилдирки, колхозимизнинг ҳар бир далачилик бригадасида бригада кенгаши иш олиб бормоқда. Унинг составига беш киши — бригадир, унинг ёрдамчиси, энг яхши тракторчи ва сувчи ҳамда колхозчи илғор аёллардан бир киши киради.

Бундай кенгашларни нима мақсадда туздик? Ҳар бир бригадага 150—200 гектар ва ундан ортиқ ер бириктилган ҳозирги шароитда бригадирнинг бир ўзи ҳамма масалаларни ҳал қилишда қийналиб қолади. Тажрибада агротехника тадбирларини тўғри амалга ошириш билан боғлиқ бўлган кўп қийинчиликлар учраб туради. Ана шундай пайтда бундай қийинчиликларни енгиш ва масалани тўғри ҳал қилиш учун коллектив ақли ва коллектив иродаси керак бўлади.

У ёки бу экиндан мўл ҳосил олиш учун агротехниканинг инструкцияларида қайд қилинган тадбирларни амалга оширишнинг ўзигина кифоя қилмайди. Шу билан бирга табиатнинг ҳолати ва конкрет шароитга қараб об-ҳаво ҳамда ўсимликнинг ривожланиш хусусиятларини ҳисобга олиб, агротехника тадбирларини амалга оширишнинг муддатларини тўғри белгилаш керак бўлади.

Мисол учун суғоришни олиб кўрайлик. Ҳамма бригадалар ҳам суғоришни бир муддатда ўтказавермайдилар, бир хиллар ўсимликка уч кун олдин, бир хиллар эса уч-тўрт кун кейин сув қўйишади. Кўп ҳолларда биз биринчи бригадани мақтаймиз ва иккинчи бригадани койиймиз. Кузда, йилнинг охирида ишларга якун қилинганида эса маълум бўладики, иккинчи бригада гарчан унинг бажарган дала ишларининг ҳажми бир хилда бўлса ҳам у биринчи бригадага қараганда кўп ҳосил олган бўлиб чиқади.

Агротехниканинг жуда кўп «сир»лари бор. Ана шу сирларнинг ҳар бирига оқилона ёндошиш керак. Ҳеч бир шубҳасизки, бригадирнинг бир ўзи, у қанчалик билимдон ва ўз ишига уста бўлмасин ҳамма масалада ҳам тўғри хулоса чиқаришда қийналиб қолади. Шунда унга кенгаш аъзолари ёрдам қўлини чўзадилар. Ўзлари коллектив бўлиб тадбирлар ишлаб чиқишгач, бригадир бу тўғрида агрономга айтади.

Ана шу йўл билан аниқ бир қарорга келинади ва бу қарорнинг амалга оширилиши ўзининг ажойиб натижаларини беради. Кенгаш иккинчидан бригада аъзолари билан колхоз партия комитети ва правлениесининг алоқасини мустаҳкамловчи бир кўприк бўлиб ҳам хизмат қилади.

Бундан ташқари бу йил колхозимизда новаторлар кенгаши ва сифат инспекторлари группаси ташкил этилди. У бажарилаётган дала ишларининг сифати учун кураш ва ҳар бир қарич ердан фойдаланишни кузатиш соҳасида катта ишлар олиб бормоқда. У сифатсиз бажарилган анчагина ишларни бракка чиқарди.

Шу билан бир вақтда бу группа колхозчиларга яхши ишлаганликлари учун қўшимча ҳақ тўлаш лозимлиги тўғрисида вақти-вақти билан таклифлар ҳам киритиб турибди. Ишни ташкил этиш ва контроль қилишнинг бу усулини колхозларда кенг қўлланиш лозим.

Ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг Закавказье республикалари ва Қозоғистон қишлоқ хўжалик илғорлари кенгашларида бизнинг колхозчиларимиз адресига айтган мақтов гаплари бизни, бутун Юқори Чирчиқ район меҳнаткашларини хўжаликнинг барча тармоқларини кескин ривожлантиришда янги ютуқларни қўлга киритишга сафарбар этади.

Биз шу кунларда бир мақсад: жонажон Коммунистик партия XXII съездини мумкин қадар энг яхши совғалар билан кутиб олиш йўлида фидокорона меҳнат қилмоқдамиз.

Область районларида пилла тайёрлашнинг бориши тўғрисида 25 майгача бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Районлар	Ҳаммаси	Бир кунлик ўсиш	Районлар	Ҳаммаси	Бир кунлик ўсиш
Калинин	105,9	2,7	Ўрта Чирчиқ	80,4	6,6
Пискент	94,2	7,1	Бекобод	77,8	2,7
Оққўрғон	91,7	1,4	Янгийўл	75,0	7,7
Оржоникидзе	91,0	2,5	Гулистон	70,8	5,5
Чиноз	89,4	2,1	Янгиер	52,3	4,7
Сирдарё	87,9	4,1	Юқори Чирчиқ	47,7	8,0
Бўка	81,7	7,9	Оҳангарон	12,8	3,4
Қуйи Чирчиқ	81,0	5,6	Бўстонлиқ	11,2	3,8

КПСС XXII съезди ШАРАФИГА

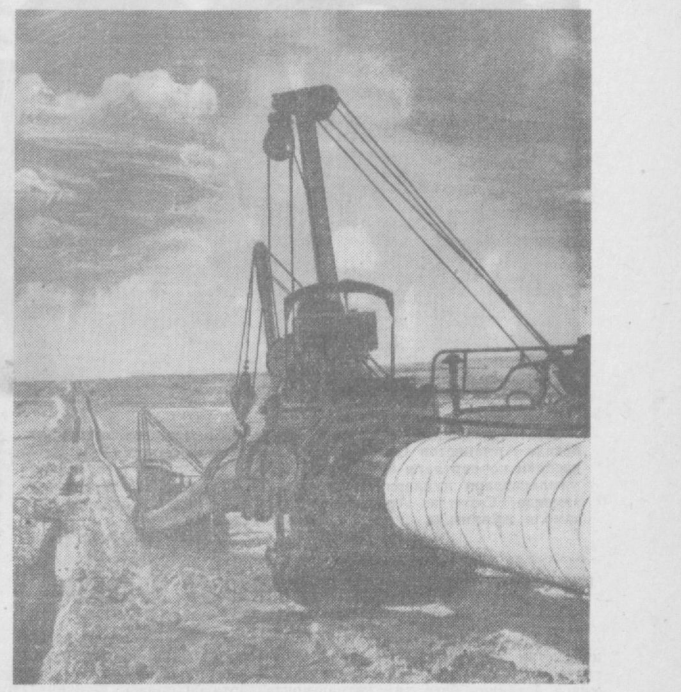

Ўзбекистон гази қардош Қозоғистон республикасининг кўпгина саноат шаҳарларига ҳам етказиб берилади. Фото мухбиримиз А. Абальян олган бу суратда Оржоникидзе районидаги «Маданият» колхози территориясида Чимкентга борадиган газ қувури ётқизиш ишлари акс эттирилган.

ПЛАНДАН ТАШҚАРИ ЁҚИЛҒИ

КПСС XXII съезди очиладиган кунни пландан ташқари кўплаб ёқилғи қазиб чиқариш билан кутиб олиш учун астойдил курашаётган Оҳангарон шахтёрлари меҳнатда катта ютуқларни қўлга киритмоқдалар. Иш жараёнларини тинмай механизациялаш ва автоматлаштириш, илғор иш методларини кенг қўлланиш, прогрессив технологияни жорий қилиш натижасида ойлик кўмир қазиб чиқариш планлари мунтазам ошиғи билан адо этилаётир.

Шахтёрлар шу йилнинг тўрт ойи мобайнида пландан ташқари истеъмолчиларга 75 эшелондан кўпроқ кўмир жўнатишган эди. Қўлга киритилган Бу ютуқни янада мустаҳкамлаш учун социалистик мусобақани авж олдираётган кончилар май ойининг 20 кунида топшириққа қўшимча равишда яна 10 эшелондан кўпроқ ёқилғи қазиб чиқаришди.

Айниқса, кўмир разрези коллективи баракали меҳнат қилаётир. Кончилар суткалик нормани 105—106 процент қилиб адо этишаётир ва вагонларга қўшимча юзлаб тонна ёқилғи ортмоқдалар. Ўртоқ Хорошилов бошчилигидаги коммунистик меҳнат бригадаси коллективининг ютуқлари мақтовга сазовордир. Экскавация циклини қисқартираётган бу экипаж механизаторлари ҳар куни нормадан ташқари 200—300 тонналаб ёқилғи қазишмоқда.

ВАФОДОРЛАР

— Жонажон партиямизнинг XXII съездини муносиб кутиб оламиз!

Ана шундай шиор остида ишлаётган Чирчиқ электркимё комбинатининг азамат коллективи социалистик мусобақани ҳар томонлама қизитиб, ўтган тўрт ой ичида планда кўрсатилганидан ташқари бир неча минг тонна минерал ўғит ва суюқ азот ишлаб чиқаришга муваффақ бўлди. Шунингдек, жуда кўп миқдорда аммиак ва бошқа химикатлар тайёрланди.

Коммунистик меҳнат коллективи номини олиш учун курашаётган 7-цех ишчилари социалистик мусобақада пешқадамлик қилмоқдалар. Аппаратчилардан Н. Йўлдошева, И. Петак, В. Гиенко, Р. Нурматов ва бошқа ўртоқлар бутун коллективга ўрнак кўрсатиб ишлаётирлар.

Т. ЎРУНОВ.

ЯНГИ ТЕХНИКАНИ ЖОРИЙ ҚИЛИБ...

Тошкентдаги Сталин номли кўн комбинатининг коллективи иш жараёнларини механизациялаш, янги техникани ва прогрессив технологияни жорий қилишга катта эътибор бермоқда. Териларни ивитиш ва оҳаклаш цехида 8 та секцияли барабан ишга туширилди. Бу агрегатлар териларга ишлов бериш сифатини тубдан яхшилайди, ишқор моддаларнинг таъсир қилишини тезлаштиради, териларни тез пиширишга ёрдам беради.

Бундан ташқари, юкларни тушириш ва ортиш ишлари механизациялаштирилмоқда. Яқинда иккита кран ишга туширилиб, бу жараёнларни бажаришдаги меҳнат унумдорлиги уч бараварга яқин ошди. 6 киши эса бошқа ишга кўчирилди.

М. ЗАРИПОВ.

35 ЦЕНТНЕР УЧУН

Оржоникидзе районидаги «Сталинград» колхозининг ўртоқ Маъриф Қорахўжаев бошлиқ бригада аъзолари ўтган йили колхозда биринчилар қаторида давлатга пахта сотиш планини муддатидан илгари бажарган эдилар. Ҳар гектар ердан 32 центнердан юқори сифатли ҳосил топширилганди.

Бригада аъзолари бу йил ҳам давлат планини шараф билан бажариш ва мавжуд пахта майдонининг ҳар гектаридан 35 центнердан ҳосил топшириш учун курашмоқдалар. Бу ерда ғўзани суғориш ва уни культивация қилиш ўз вақтида ўтказилаётир. Ғўзаларни суғоришга тажрибали сувчилар ажратилган. Сиз кўриб турган сурат ана шу бригаданинг ўртоқ Ғани Абдураҳмонов бошлиқ илғор звено даласида олинган. Тажрибали пахтакор Ғани ака (ўртада) Жуман Мусаматов билан Мирпўлат Буваевларга сувни қандай қилиб тараш йўлларини кўрсатмоқда.

Звено аъзолари бу йил 22 гектар ернинг ҳар гектаридан 35 центнердан ҳосил топшириш ва партиямиз XXII съезди очиладиган кунгача давлат планини бажариш учун курашмоқдалар.

Т. УНАБОЕВ.

Пойтахтимизнинг Тельман номли маданият ва истироҳат боғида Арманистон ССР да хизмат кўрсатган артист Арев Багдасарян концертлари бошланди. У СССР халқлари ва чет эл мамлакатлари куйлари ва рақсларини зўр маҳорат билан ижро этмоқда. Суратда: Арев Багдасарян халқ чолғу асбоблари ансамбли жўрлигида уйғурча қўшиқ айтмоқда.

А. Абалян фотоси.

ГДРдан ХАТ

ТОШКЕНТ ГУЛЧИЛАРИГА МЕДАЛЛАР

Германия Демократик Республикасининг Эрфрут шаҳрида социалистик лагерь мамлакатлари гулчиларининг биринчи халқаро виставкаси очилган эди. Бу виставкада Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ботаника боғи ҳам қатнашмоқда. Эрта баҳордаёқ Тошкентдан Эрфурт шаҳрига мексика юкки гуллари юборилган эди. Бу гулларни ботаника боғининг директори, профессор Ф. Русанов ўстирган.

24 май куни Эрфуртдан телеграмма олинди. Унда виставка комитетининг ўртоқ Ф. Русановга юкки гуллари учун олтин медаль топширганлиги хабар қилинади. Тошкент ботаника боғининг эремус деган гули учун кумуш медаль, биология фанлар доктори З. Бочанцева ва илмий ходим М. Розановская ўртоқлар парвариш қилаётган лолалар учун диплом берилибди.

ФИЗКУЛЬТУРА ВА СПОРТ

„ПАХТАКОР" ОЧКО ТЎПЛАМОҚДА

Кеча марказий «Пахтакор» стадионида «Молдова» (Кишинев) билан «Пахтакор» командалари ўртасида бўлган ўйин шунинг учун муҳим эдики, агар майдон эгалари яна ғалабани қўлга киритса, пешқадамлар сафидан мустаҳкам ўрин олар, борди-ю меҳмонлар икки очко олишга муваффақ бўлса, тошкентликлар пастга тушиб кетарди.

Маълумки, ўтган йили бу командалар ўртасидаги иккала учрашув ҳам пахтакорчилар фойдасига ҳал бўлган эди. «Молдова» турнир жадвалининг охирида — 22-ўринда қолиб кетган эди. Лекин молдован футболчиларининг бу йилги ўйинлари, жумладан «Зенит» устидан 5:0 ҳисоби билан ғалаба қозонгани ва Москвада «Спартак» командаси билан дуранг (0:0) ўйнагани уларнинг маҳорати анча ошганлигини кўрсатди.

«Пахтакор» майдонга ўзининг жанговар составини: Пшеничников, Азизхўжаев, Моторин, Суюнов, Семёнов, Тажиров, Морозов, Стадник, Красницкий, Тазетдинов (Ёқубов) ва Беляковларни туширди. Судья В. Осиповнинг ҳуштаги билан меҳмонлар ўйинни бошлаб бердилар ва дарҳол ҳужумга ўтдилар. «Молдова» ҳужумчиларидан Горшков ва айниқса, Дубровский «Пахтакор» дарвозасига кучли хавф солиб турди. 12-минутда майдон эгалари ҳимоясининг хатосидан фойдаланган Дубровский яқин жойдан тўпни уриб ҳисобни очди. Шундан кейин пахтакорчилар астойдил ўйнашга киришдилар. 32-минутда меҳмонларнинг дарвозаси олдида турган Тазетдинов ўзига оширилган тўпни дарвозага киритиб, ҳисобни тенглаштирди. Танаффусдан кейин пахтакорчиларнинг ҳужуми янада активлашди. 51-минутда Красницкий оширган тўп Морозовнинг оёғига келиб тушди ва у иккинчи голни киритишга муваффақ бўлди.

Майдон эгалари яна ҳамжиҳат бўлиб ўйнаб, меҳмонларни штраф майдонида сиқиб қўйдилар. Шундан сўнг «Молдова» футболчилари асабийлашиб қолди. Ёқубовни чалиб ағдарган Шишаев майдондан чиқариб юборилди. Ҳужумларнинг бирида Стадникнинг узоқдан туриб тўпни Красницкийга аниқ ошириши «Пахтакор»га янги муваффақият келтирди: моҳир ҳужумчининг зарб билан урган тўпини меҳмонлар дарвозабони ушлаб қололмай, сетка ичидан олиб чиқишга мажбур бўлди. Учрашувнинг сўнгги минутида меҳмонлар яна бир тўп киритишга муваффақ бўлдилар.

«Пахтакор» 3:2 ҳисоби билан ғалаба қозониб, 8 ўйиндан сўнг 10 очко тўплади.

С. МУСАЕВ.

ШАШКАЧИЛАР МУСОБАҚАСИ

ОЛМАЛИҚ. Рус шашкаси бўйича Ўзбекистон биринчилиги учун кончилар ва металлурглар шаҳрида ярим финал мусобақалари тугади.

Ярим финал ўйинларининг ғолиблари А. Грязнов (Тошкент), Е. Колтуновский (Тошкент), Э. Эстрелис (Самарқанд), С. Заславский (Фарғона) ва И. Мартель (Нукус) финалда қатнашиш ҳуқуқига эга бўлдилар. (ЎзТАГ).

ҚАРДОШ ТОЖИК САНЪАТКОРЛАРИНИНГ ГАСТРОЛЛАРИ

ТЕАТР

БУЮК ҚАЛБ ЭГАСИ

Абў Абдулло Рўдакий!

Бу номни тилга олганда кўз олдингизда Шарқ назмининг улкан сиймоси, қалби халқ меҳри билан пайваст инсонпарвар, ўзи туғилиб ўсган диёрини жондан севган, IX—X асрларда адолатсизлик ва ҳақсизликка қарши туғён кўтарган қалби тоғ, буюк ватанпарвар шоир жонланади.

Рўдакий халқ бахт-саодати учун курашди. Ўз қасидаларида, ғазалларида, рубоийларида табиат латофатларини, халқ қудратини, адолат ва ростгўйликни улуғлади, замон нобоплигини қоралади, эл дилидагини назмга тизди.

Биз пойтахтимизда меҳмон бўлиб турган Лоҳутий номидаги Тожикистон академик драма театрининг «Рўдакий» спектаклини тамоша қилганда, Шарқ назмининг ана шу оташқалб шоирини кўрдик. Атоқли адиб С. Улуғзода улуғ Рўдакий ҳақида саҳна асари яратиб, шоирнинг тарихий ёдгорликларда нақл қилинган сиймосини гавдалантиришга муваффақ бўлган. Тамошабин кўзи олдида Рўдакийнинг пухта, ҳар томонлама етук қилиб ишланган образи жонланади. Рўдакий босиб ўтган ҳаёт йўлининг диапазони ниҳоят даражада кенглигига қарамай, драматург шоирнинг ижодий йўлини ёритиб берадиган воқеа-ҳодисаларни маҳорат билан қамраб олган.

Мана, ўша шуаролар шуароси чаманда рубоб чалиб, ашъор куйламоқда. У Бухоро амири Наср саройига яқинлашади. Бироқ махсус топшириқ олган дарвозабонлар уни ичкарига киргизишмайди. Сарой шоирлари уни ўз мушоираларида қатнаштиришга қўрқадилар. Бинобарин, турли йўллар билан шоирни камсатишга интиладилар.

Асарнинг ана шу муқаддимасидаёқ тамошабин диққати тамоман саҳнага жалб қилинади. Шундан кейин воқеалар жараёнида шоирнинг буюк сиймоси гавдаланади, амир ва унинг атрофидаги гумашталарнинг кирдикорлари гоҳ ўткир сатира ўти билан фош этилади, гоҳ юмор воситасида ҳажв қилинади.

С. Улуғзода Рўдакийнинг буюк шоирлик фаолиятини меҳр билан таранну́м этган. Малика боғида, амир Наср саройида, Нигина қаршисида, Ҳирот сафарида, чет эл меҳмонлари келганда бўлган тантанали қабул маросимида Рўдакийнинг шоирлик ва шеърхонлик санъати жуда моҳирона, юксак дид билан берилади. Асардан келтириб чиқарилган хулосанинг ҳаққонийлиги ва ҳаётийлиги ҳам драматургнинг маҳоратидан далолат бериб турибди. Бунда театр ижодий коллективининг ҳам хизмати бор, албатта.

Рўдакий образини яратган СССР халқ артисти Муҳаммаджон Қосимов дастлабки кўринишлардаёқ тамошабин қалбига қўл солади. Агар таъбир жоиз бўлса, у Рўдакийга ҳаёт бағишлаб, уни XX аср одамлари билан учраштиради. Шоирнинг дилини, қалб ҳароратини, сўнмас эҳтиросини шу қадар нозик дид билан тамошабинга етказади. Артист ўз қаҳрамонининг кўпқиррали ҳаётини қунт ва сабот билан ўрганганини ҳар бир эпизодда барқ уриб кўзга ташланади. Халққа нисбатан меҳри дарё шоирнинг бой ички дунёси артист ижросида шу қадар кучли драматизм билан етказилганки, унинг ҳар бир ҳаракати, қалб сўзи сизни тўлқинлантиради. Қўли боғланган аламоч билан шоирнинг учрашув картинаси айниқса ҳаяжонли чиққан. Бунда асарни саҳнага қўйган Тожикистон ССР да хизмат кўрсатган санъат арбоби Е. Мительман ва Тожикистон ССР халқ артисти А. Бурҳоновнинг ҳам ҳиссаси бор.

М. Қосимов ижросидаги Рўдакий ўзининг зўр куч ва ирода эгаси эканлиги, ақл-идрокли ва тадбиркорлиги билан ҳам тамошабинни ўзига мафтун этади. Қосимов Рўдакийдаги шоирларга хос нозик табиат ва ўткир дид, фаросатни моҳирона талқин этган. Энг муҳими артист Рўдакий сиймосидаги улуғворликни яхши ҳис этган ва уни тамошабинга тўла етказа олган. Шунинг учун ҳам Рўдакий хоҳ саройда, хоҳ саройдан ташқарида бўлсин атрофини ўраб олган оқсуякларга нисбатан зўр куч ва қудратга эга бўлган киши сифатида гавдаланади.

Республикада хизмат кўрсатган артист Н. Ғиёсов Наср қиёфасидаги маърифатпарварликни жуда ўринли ифода эта билган. Унинг сўзлашув манерасидаги ўзига хослик, юриш-туришидаги вазминлик амирга хос характерни очиб беришга, шубҳасиз, хизмат этган. Аммо, бизнинг назаримизда, Наср керагидан ортиқ даражада нозик табиат киши сифатида гавдаланган. Наср биринчи навбатда ҳукмрон. Халқнинг азоб-уқубати, машаққатли ҳаётининг сабабчиси ва айбдори амир ва унинг уламолари. Артист образнинг мана шу томонларига ҳам эътибор берса, яхши бўлур эди.

Жунайд ва Акбар образи спектаклдаги муваффақиятли чиққан образлардандир. Жунайд образини яратган артист Ҳ. Саидаҳмедов ўз қаҳрамони характеридаги сурбетлик ва юлғичлик, маккорлик ва ёвузликни тамошабинга яхши етказган. Шу образга тамомила зид бўлган Акбар ролини ижро этган артист А. Нурматов қаҳрамонига ўхшаган юзлаб жабр-дийдалар қалбини ифода этаётгани яққол кўзга ташланади. Акбардаги йиллар давомида тўпланиб юрган ғам-аламни артист юракдан, қаттиқ тўлқинланиб изҳор этади. Бу — артистнинг ўз қаҳрамонидаги психологик ҳолатни пухта ўрганганидан далолат беради.

Бальами ролини ижро этган республика халқ артисти Ҳ. Раҳматуллаев, Малика — республикада хизмат кўрсатган артист Т. Ғаффорова, Маж — Тожикистонда хизмат кўрсатган артист Ш. Жўраевлар яратган образлар ҳам тамошабинга манзур ва улар яхши таассурот қолдирдилар.

Нигина — ўша давр хотин-қизлари тутқин ҳаётининг энг ёрқин тимсоли. Бахти, инсоний ҳуқуқлари поймол этилган чўри қизнинг ғам-андуҳи мингларнинг ғам-андуҳи, замон ва тузум тақозаси билан таҳқирланганлар нидоси. Республикада хизмат кўрсатган артист Х. Назарова Нигинанинг ана шу ўзига хос томонларини чуқур ҳис эта олган. Шунинг учун ҳам артист Нигинадаги мунгли ҳолатни айнан ифода эта билган.

Спектаклда иштирок этган деярлик барча артистларнинг драматург кўзда тутган тил хусусиятларини, сўзлашув манераларини тўғри тушуниб, уни тамошабинга ҳам етказа олганликлари саҳна асарининг катта муваффақиятларидан биридир.

Рассом М. Лебедева асар ғоясини тўла очиб берадиган дилкаш декорациялар яратган. Рассом талқинидаги ҳар бир манзара ўз ўрнида ва оқилона ишлатилган.

Қардош тожик санъаткорларининг «Рўдакий» спектакли ўзбек тамошабинларида хотирадан кўтарилмас таассурот қолдирди. Аммо қардошларимиз асаридаги бизнинг назаримизда нуқсон бўлиб кўринган мулоҳазани билдирсак, меҳмонларимиз буни мезбонлик одобидан ташқари санамаслар. Бу мулоҳаза спектаклнинг хотимаси хусусидадир.

Бизнингча, хотима иккита бўлиб қолган. Рўдакий кўзи ўйилгандан кейинги ҳолат ва шоирнинг чуқур фалсафий фикри билан асар тугайди. Аммо шундан кейинги кўринишда яна Рўдакийнинг ҳовлиси берилади. Спектакль шоирнинг халққа мурожаати билан якунланади. Шу кўриниш ихчамлаштирилиб, ундаги фикр олдинги кўринишга кўчирилса дурустроқ бўлур эди.

С. КАРОМАТОВ.

Суратда: Нигина — республикада хизмат кўрсатган артист Хайри НАЗАРОВА, Рўдакий — СССР халқ артисти Муҳаммаджон ҚОСИМОВ.

А. Заблоцкий фотоси.

Халқаро аҳвол

СССРНИНГ ЭФИОПИЯДАГИ ЭЛЧИХОНАСИДА ҚАБУЛ МАРОСИМИ

АДДИС-АБЕБА, 24 май. (ТАСС). Кеча СССРнинг Эфиопиядаги элчиси А. В. Будаков Африка мамлакатларининг маорифни ривожлантиришга бағишланган конференцияси ишида қатнашувчи Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари ва Ташқи ишлар министри С. О. Азимов бошчилигидаги совет делегацияси шарафига қабул маросими ўтказди.

Меҳмонларга космонавт-учувчи Ю. А. Гагариннинг зафари тўғрисида «Одам космосдан қайтиб келди» ҳамда Африка, Осиё ва Латин Америкаси мамлакатларининг Совет Иттифоқида ўқиётган студентлари тўғрисида «Улар СССР да ўқимоқда» деган совет ҳужжатли фильмлари кўрсатилди. Қабул маросимида ҳозир бўлганлар фильмларни зўр қизиқиш билан тамоша қилдилар.

БОЛГАР ХАЛҚИНИНГ БАЙРАМИ

СОФИЯ, 24 май. ТАСС мухбири **В. Кутьянов** хабар беради: Бугун халқ Болгариясининг меҳнаткашлари маърифат, маданият ва славян ёзуви кунини тантанали суратда байрам қилмоқдалар.

Бу йил маърифат, маданият ва славян ёзуви куни алоҳида кўтаринкилик вазиятида, абадий ва бузилмас Болгария-Совет дўстлиги белгиси остида нишонланмоқда. Совет халқининг шонли фарзанди, жаҳонда биринчи космонавт Ю. А. Гагарин шу кунларда болгар халқининг меҳмони бўлиб турибди.

Ямяшил баҳор либосини кийган Болгария пойтахти шу кунларда айниқса кўркам тус касб этибди. Унинг кўчалари ва майдонлари КПСС шарафига, совет халқи шарафига самимий табрик сўзлари ёзилган миллий қизил алвонлар билан, КПСС ва Болгария Коммунистик партияси раҳбарларининг портретлари билан безатилган.

Умумхалқ байрамининг маркази — 9 сентябрь майдони тантанали тус олган.

Эрталаб соат 10 да бу ерда ҳозир бўлганлар томонидан самимий кутиб олинган Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Т. Живков, Халқ мажлиси президиумининг Раиси Д. Ганев, Министрлар Советининг Раиси А. Югов ҳамда партия ва ҳукуматнинг бошқа раҳбарлари, улар билан биргаликда Ю. А. Гагарин, СССРнинг Болгариядаги элчиси Г. А. Денисов, шунингдек Болгарияда меҳмон бўлиб турган «Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» халқаро Ленин мукофотининг лауреати Сайрус Итон Г. Димитров мавзолейининг минбарига чиқадилар. Байрам қатнашчилари уларни гулдурос ва давомли қарсаклар билан кутиб оладилар.

Майдонга сон-саноқсиз намойишчилар кириб келади. Физкультурачилар, ўқувчилар, студентлар, илмий ходимлар, журнал ва газета редакцияларининг коллективлари, матбаачилар ўтиб борадилар. Намойишчилар В. И. Ленин, Д. Благоев, Г. Димитровнинг портретларини, КПСС ва Совет ҳукумати раҳбарларининг портретларини, Болгария Коммунистик партияси ва Болгария ҳукумати раҳбарларининг портретларини, жаҳонда биринчи космонавт Ю. А. Гагариннинг портретларини кўтариб борадилар.

Намойишдан кейин Ю. А. Гагарин ўз номига қўйилган янги ўрта мактабни бориб кўрди. Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг секретари Б. Велчев, Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Ж. Живков, Маориф ва маданият министри Н. Папазов, димитровчи коммунистик ёшлар союзи Марказий Комитетининг биринчи секретари И. Абаджиев ва СССРнинг Болгариядаги элчиси Г. А. Денисов Ю. А. Гагаринга ҳамроҳ бўлиб боришди.

Ю. А. Гагарин тушдан кейин Болгария пойтахтининг диққатга сазовор жойлари билан танишди.

БАҒДОДДА СОВЕТ ВИСТАВКАСИ

БАҒДОД, 24 май. ТАСС мухбири И. Березниковский хабар беради:

Бағдоддаги совет савдо вакиллигининг доимий виставка залида кеча совет истеъмол товарлари виставкаси очилди.

Виставкани очиш маросимида Ироқ савдо министри Нозим Азза-ховий, Ироқ ва совет савдо-саноат доиралари вакиллари, дипломатик корпус аъзолари, маҳаллий ва чет эл журналистлари ҳозир бўлдилар.

Совет истеъмол товарлари виставкаси бир неча ой давомида ишлаб туради.

СССР БИЛАН ГЕРМАНИЯ ФЕДЕРАТИВ РЕСПУБЛИКАСИ ЎРТАСИДА МАДАНИЙ АЛОҚА ТЎҒРИСИДАГИ МУЗОКАРАЛАР ТЎХТАБ ҚОЛДИ

БОНН, 24 май. (ТАСС). СССРнинг Германия Федератив Республикасидаги элчихонасининг матбуот бўлими бугун қуйидаги ахборотни эълон қилди.

1961 йил 12 майдан 23 майгача Боннда СССР билан Германия Федератив Республикаси ўртасида 1961—1962 йилларда маданий, илмий ва техника алоқаси тўғрисида битим ишлаб чиқиш юзасидан экспертлар делегациялари музокара олиб бордилар.

СССР Министрлар Советининг чет мамлакатлар билан маданий алоқа давлат комитети бўлимининг мудири К. С. Проскурникова совет экспертлар делегациясига, элчи Г. У. Гранов Германия Федератив Республикаси делегациясига бошчилик қилди.

Германия Федератив Республикаси делегациясининг таклифига мувофиқ музокараларда танаффус эълон қилинди. Томонлар музокараларни мумкин қадар қисқа вақт ичида, тахминан икки-уч ҳафтадан кейин яна бошлаш тўғрисида келишдилар.

Германия Федератив Республикасининг делегацияси музокаралар давомида СССР билан Германия Федератив Республикаси ўртасида 1961—1962 йилларда маданий ва илмий алоқа юзасидан кўриладиган тадбирларнинг конкрет программасини муҳокама қилиш учун киришишга шу вақтгача розилик билдирмаганлиги сабабли, совет делегацияси Совет Иттифоқининг Германия Федератив Республикаси билан маданий, илмий ва техника ҳамкорлигини янада ривожлантиришга интилаётганлигини эътиборга олиб жўнаб кетиш олдидан ана шу программа лойиҳасини Германия Федератив Республикаси делегациясига топширди.

А. А. ГРОМИКО ЖЕНЕВАДАН ЖЎНАБ КЕТДИ

ЖЕНЕВА, 24 май. (ТАСС). СССР ташқи ишлар министри А. А. Громиконинг бугун самолётда ўз ватанига жўнаб кетиши бу ерда эълон қилинди. У, қайтиб келганига қадар Лаос проблемасига бағишланган кенгашдаги совет делегациясига ташқи ишлар министрининг ўринбосари Г. М. Пушкин бошчилик қилади.

БЕТАРАФ МАМЛАКАТЛАР ВАКИЛЛАРИНИНГ КЕНГАШИ

ҚОҲИРА, 24 май. (ТАСС). Қоҳира газеталарининг хабар беришича, 5 июнда бу ерда бетараф мамлакатларнинг юксак доирадаги конференциясини чақириш юзасидан тайёргарлик кенгаши ўтказилади. «Алаҳром» газетасининг ёзишига кўра Ҳиндистон, Югославия, Индонезия, Бирма, Цейлон, Ироқ, Камбоджа, Афғонистон, Конго Республикаси, Марокаш, Жазоир, Судан, Гана, Мали, Гвинея, Сомали, Бразилия, Куба, Эфиопия, Непал, Саудия Арабистони ва Мексика бу кенгашда қатнашиш истагини билдирганлар.

Кенгаш бетараф мамлакатлар давлат ва ҳукумат бошлиқлари конференциясининг кун тартиби тўғрисидаги таклифларни ҳамда конференция билан боғлиқ ташкилий масалаларни қараб чиқади, деб мўлжалланади.

«Алаҳром» газетаси бу кенгашда қатнашиш учун таклифномалар Бирлашган Араб Республикаси, Югославия, Ҳиндистон ва Индонезия номидан юборилаётганлигини хабар қилади.

АМЕРИКА БАЛЛИСТИК ЛАБОРАТОРИЯСИДА ПОРТЛАШ

НЬЮ-ЙОРК, 23 май. (ТАСС) Ассошиэйтед Пресс агентлигининг мухбири Аллеган баллистик лабораториясида 22 майда рўй берган портлаш тафсилотлари ҳақида хабар қилади. Бу лаборатория АҚШ ҳарбий денгиз флоти қўмондонлиги ҳамда «Геркулес паудер» компанияси ихтиёрида эди.

Ғарбий Виргинияда Камберлендан тахминан етти миля нарида жойлашган бутун ана шу районда бедарак йўқолган кишиларни қидириш ишлари олиб борилмоқда. Портлашдан кейин бошланган ёнғин қидириш ишларига халақит бераяпти.

Ўз кўзи билан кўрган бир кишининг айтишича, лаборатория биноси жойлашган ерда «катта қора ўра» ҳосил бўлган.

ТУЗАТИШ

Газетамизнинг 24 май сонининг иккинчи бетида Тошкент область партия комитетининг пленуми ҳақида босилган ҳисоботнинг сўнгги устун, охиридан учинчи абзацнинг биринчи жумласи қуйидагича: «Пленум область комсомол комитетининг собиқ биринчи секретари У. Абдураззоқовни область партия комитети бюроси аъзолигига кандидатликдан озод қилди» деб тузатиб ўқилсин.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ТОШКЕНТНИНГ ТАМОША ЗАЛЛАРИДА

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 26/V да **Чио-Чио-Сан,** 27/V да янги спектакль **Ҳамза.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — қишки бинода: 26/V кеч соат 8 да **Айтсам тилим куяди, айтмасам дилим,** ёзги бинода: 26/V кеч соат 8 яримда **Олма гуллаганда.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ ЭСТРАДАСИ (Муқимий номли театрнинг қишки биносида) — **Лоҳутий номли Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тожик давлат академик драма театрининг гастроллари** — 26/V да **Ҳаёт ва ишқ,** 27/V да **Штраф бир ярим танга.**

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА — 26/V кеч соат 7 ярымда **«Баҳор» ўзбек халқ рақс ансамблининг концерти.** СССР халқ артисти **Мукаррама Турғунбоева** қатнашади.

28/V да **Ўзбек ашула, музика ва рақс кечаси.**

ЭСТРАДА ТЕАТРИДА — 26/V кеч соат 8 ярымда 2 бўлимда **Эстрада концерти.**

КИНО

ҚИШКИ КИНОТЕАТРЛАРДА:

Ҳамза (эрталаб соат 10, кундуз 12 ва 2 да, ўзбек тилида), **Сўнгин юлдуз** (кундуз 4 дан) — «ВАТАН».

Инсон таслим бўлмайди — «МИР» (кундуз ва кечқурун).

Тиниқ осмон — «ИСКРА», (2-залда), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун), НАВОИЙ номли (кеч соат 5 гача ва кеч 10 да).

Фурқат (ўзбек тилида) — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Тирилиш (1-серия) — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 2 ва кеч 6 да).

Ҳаёт остонасида — «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ДАВЛАТ МЕҲНАТ ОМОНАТ КАССАЛАРИ ВА ДАВЛАТ КРЕДИТИ БОШҚАРМАСИ.

Ўзбекистон ССР Совнархози Енгил саноат бошқармасининг Тошкентдаги **4-МЕБЕЛЬ ФАБРИКАСИГА** ёғочсоз станочниклар, дурадгорлар, бухгалтерлар, ёрдамчи ишчилар

керак

Мурожаат учун адрес: Магазин мавзу кўча, 254-уй (10-автобус, 6-троллейбусда бориладн).

ТАМОШАБИНЛАР ДИҚҚАТИГА

„Ватан" кинотеатрида болалар хонаси очилди

Болалар хонаси кеч соат 5 дан ишлайди.

Қизил товуш кўча, Славян проезд, 34-уйда турувчи **Шавкат Иброҳимович Масалимовнинг** шу уйда турувчи Розия Муҳамедовна Масалимовадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район халқ судида кўрилади.

Лев Толстой кўчаси, 17-уйда турувчи **Розалия Семёновна Левкованинг** шу уйда турувчи Игорь Григорьевич Старостадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Куйбишев район халқ судида кўрилади.

Қизил карвон кўча, 48-уйда турувчи **Одил Носирович Мирзааҳмедовнинг** Лабзак кўча, 368-уйда турувчи Матлуба Мирзааҳмедовадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Киров район халқ судида кўрилади.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («Ташкентская правда») — орган Ташкентского обкома и горкома Коммунистической партии Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

Редакциямизнинг АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26. РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 140, Пропаганда бўлими — 136. Совет қурилиши бўлими — 136. Адабиёт ва санъат бўлими — 29040, 135, Қишлоқ хўжалик бўлими — 29040, 135. Саноат ва транспорт бўлими. Маданият бўлими — 34048, 132. Секретариат 34808, 115. Маҳаллий ахборот бўлими — 29040, 50. Хатлар бўлими — 34048, 156. Эълонлар бўлими — 28142.

Р. 03952. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. В. 1603.